Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН · 15 сентябрь, 1971 йил чоршанба · № 213 (15.083). · Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ХАЛҚ МАНФААТИ ЙЎЛИДА

Республика аҳолисига коммунал хизмат кўрсатишни янада ривожлантириш тўғрисида

КПСС XXIV съезди Директиваларида аҳолига коммунал ва маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаш, аҳоли пунктларини ободонлаштириш кўзда тутилган. Шаҳар аҳолисини асосан марказлашган тарзда сув билан таъминлаш, уй-жой фондини газлаштириш даражасини ошириш, аҳоли пунктлари ва улар атрофининг санитария ҳолатини яхшилаш, шаҳарлар ва бошқа аҳоли пунктларини кўкаламзорлаштириш миқёсларини кенгайтириш, қишлоқ аҳолисига маданий ва маиший хизмат кўрсатишни юксак суръатлар билан ривожлантириш кўзда тутилган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шуни таъкидлайдиларки, саккизинчи беш йиллик мобайнида республикада бу соҳада кўпгина ишлар қилинди: коммунал хўжалик ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналари кенгайтирилди ва реконструкция қилинди, республикадаги 4 шаҳар ва 38 район марказида янги водопроводлар қурилди, Самарқанд, Янгийўл, Термиз ва Урганчда канализация системаси бунёд этилди, уй-жой ва жамоат биноларида иссиқ сув билан таъминланиш яхшиланди. Уй-жой фондини инженерлик жиҳозлаш ва қулайлик яратиш даражаси ўсди. Бироқ аҳолига хизмат кўрсатиш даражаси ҳамда коммунал-маиший хизмат кўрсатиш корхоналари тармоқларининг ривожланиш суръатлари ўсиб бораётган талабларга жавоб бермаётир. Бир қанча жойларда аҳоли водопровод суви билан таъминланмаган. Ҳамма жойда ҳам шаҳар пассажир транспорти аниқ ишлаяпти деб бўлмайди, баъзи аҳоли яшайдиган жойларда санитария-тозалаш ишлари яхши йўлга қўйилмаган. Ҳаммомларда, меҳмонхоналарда хизмат кўрсатиш маданияти ҳали паст. Коммунал кир ювиш корхоналарида иш сифати талабга жавоб бермайди.

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлиги ва меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш, коммунал ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ишини яхшилаш ва ривожлантириш масалалари билан етарли шуғулланмаётирлар.

Қурилиш ташкилотлари коммунал-маиший хизмат кўрсатиш объектларини, айниқса канализация-тозалаш иншоотлари, меҳмонхоналар, ҳаммом ва кирхоналарнинг вақтида қуриб ишга туширилишини таъминламаяптилар.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари, меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари коммунал-маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ишига етарли эътибор бермаётирлар, коммунал-маиший хизмат кўрсатиш корхоналари қурилиши ва фойдаланишга топширилиши учун хўжалик раҳбарларига талабчанликни оширмаётирлар.

Партия, совет, хўжалик органлари ва коммунал ташкилотларининг энг муҳим вазифаси, дейилади Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорида, коммунал-маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ишини янада яхшилашдан, шаҳарлар, шаҳар типидаги посёлкалар қишлоқлар аҳолисига хизмат кўрсатишни яхшилашдан иборат.

1971—1975 йилларда коммунал хўжалик ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш объектлари қуриш ва ишга тушириш юзасидан тегишли топшириқлар белгиланди.

Ўзбекистон ССР Госпланига республика шаҳарларида ва район марказларида дренаж системалари қурилиши учун гидрогеологик тадқиқотлар олиб бориш мақсадида Коммунал хўжалик министрлигига моддий-техника ресурслари ажратиб бериш таклиф этилди.

Коммунал хўжалик министрлигига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитетига 1972—1973 йилларда республиканинг область марказлари ва йирик шаҳарларини санитария жиҳатидан тозалашнинг бош схемаларини ишлаб чиқиш топширилди. Санитария-тозалаш корхоналарининг иши мана шу схемаларга биноан ташкил этилиши керак.

Тошкент шаҳар ижроия комитети ва Коммунал хўжалик министрлигига қуйидагилар таклиф этилди:

1971—1974 йилларда Тошкент шаҳрида, область марказларида, шунингдек, Марғилон, Қўқон, Янгийўл, Чирчиқ ва Олмалиқ шаҳарларида канализациянинг қуюв станцияларини қуриш.

Тошкент шаҳридаги чиқит-утиль заводи қурилишини 1973 йилда туғаллаш;

Тошкентда ҳар йили 300 машинани ремонт қиладиган троллейбус ремонти заводини қуриш.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети меҳнаткашлар депутатлари область, шаҳар, район Советлари ижроия комитетлари, Коммунал хўжалик министрлиги, министрликлар ва идоралар, корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг раҳбарлари зиммасига қуйидаги вазифаларни юкладилар:

— 1971 йил 1 декабрга қадар уй-жой фондини капитал ремонт қилиш беш йиллик планини ишлаб чиқиш, бунда барча уй-жойларни техник жиҳатдан яхши ҳолатга келтириш, планнинг ҳар йили бажарилишини таъминлаш, ремонт муддатларини қисқартириб, сифатини яхшилаш назарда тутилмоғи лозим;

1971—1975 йиллар мобайнида уй-жойларни олдиндан планли ремонт қилишга тўла ўтиш ҳамда уй-жой фондининг техник ва санитария ҳолатини тубдан яхшилашга эришиш.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, меҳнаткашлар депутатлари область, шаҳар ва район Советлари ижроия комитетларига қуйидагилар таклиф этилди:

1971—1975 йилларда Тошкентда, область марказлари ва йирик шаҳарларда санитария-тозалаш базалари, теплицалар қуриш ҳамда дарахт кўчатлари етиштириш учун янги ерларни ўзлаштиришни кўзда тутиш;

1972—1973 йилларда шаҳарларнинг, посёлкалар ва район марказларининг ирригация схемаларини ишлаб чиқиш, 1975 йилга қадар эса ирригация шохобчаларини яхши техник аҳволга келтириш ва республика шаҳарлари, посёлкалари, район марказларини, уларнинг кўчалари ва дарахтларини ҳам суғоришни таъминлайдиган даражада сув билан таъминланишини кўпайтириш.

Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига 1971—1973 йилларда Тошкент шаҳридан ўтадиган транзит ва оқова ирригация каналларини реконструкция қилиш, Тошкент шаҳар ижроия комитетига эса мана шу каналлар ёқасида яшайдиган аҳолини бошқа жойга кўчириш вазифаси топширилди.

«Главсредазирсовхозстрой»нинг Тошкент шаҳрида ирригация объектлари қурилиши учун темир-бетон буюмларини Тошкент шаҳар ижроия комитетига ажратиш ҳақидаги таклифи қабул қилинди.

Молия министрлигига 1971 йили Тошкент шаҳар ижроия комитети учун республика бюджетидан Тошкентнинг ирригация шохобчаларини тузатиш ва реконструкция қилишга 500 минг сўм пул ажратиш, Тошкент шаҳар ижроия комитетига эса шу мақсадлар учун шаҳар бюджетидан қўшимча равишда 500 минг сўм ажратиш топширилди.

Коммунал хўжалик министрлигига қуйидагилар топширилди:

1974 йили санитария-тозалаш ташкилотларининг машина ва механизмларини ремонт қилиш ҳамда уй-жой коммунал хўжалиги эҳтиёжлари учун ремонт-механика заводи қуриш;

«Узкоммуналадка»нинг уй-жой-коммунал хўжалик корхоналарини ишга тушириш ва уларнинг жиҳозларини созлаш бўйича хўжалик ҳисобида ишловчи ташкилотини тузиш ҳамда комплектлаш бўйича хўжалик ҳисобида ишловчи ишлаб чиқариш бошқармасини тузиш;

1973 — 1974 йилларда Тошкентда министрликнинг марказий курслари ўқув базасини 100 кишилик ётоқхонаси билан қуриш, 1972 — 1974 йилларда эса «Узгипрокоммунинжпроект» институтининг ишлаб чиқариш биносини қуриш.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область, шаҳар ижроия комитетлари ва Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг диққат-эътиборини кўчаларни ёритиш электр тармоқларининг аҳволини ва улардан фойдаланишни яхшилаш зарурлигига қаратдилар.

Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва «Узсельхозтехника» бирлашмасига колхозларнинг коммунал хизмати кўрсатиш комбинатларига ва колхозлардаги водопровод қурилишига моддий техника ресурслари ажратиш таклиф этилди.

Госпланга, Коммунал хўжалик, Совхозлар, Озиқ-овқат саноати министрликларига ва «Узсельхозтехника» бирлашмасига совхозларнинг аҳолисига коммунал хизмат кўрсатишни яхшилаш юзасидан таклифлар ишлаб чиқиш ҳамда коммунал органларининг иш қоидаси ҳамда структурасини ишлаб чиқиш вазифаси топширилди.

1971 йилда Коммунал хўжалик министрлигига водопроводларнинг химия-бактериология кўчма лабораторияларини ташкил этиш учун 11 та юк автомашинаси ажратиш кўзда тутилди. Коммунал хўжалик министрлиги ишлаб чиқариш мақсадлари учун капитал маблағлар ҳажмини кўпайтиради.

Ўзбекистон ССР Госстройи ва Госпланига Урганчдаги инженерлик шохобчалари ва иншоотларида корхоналар группасига лойиҳалаш ва қурилиш бўйича бош буюртмачи белгилаш, шунингдек, Чорвоқ дам олиш зонасида ҳамда Чимёнда ташқи инженерлик коммуникацияларини лойиҳалаш ва қуриш бўйича бош буюртмачини белгилаш вазифаси топширилди.

Республика саноат зоналарида коммунал хўжалигини ривожлантиришга ажратилган капитал маблағлардан водопровод ва канализация шохобчалари қуриш ман этилди, шаҳар корхоналарини уларнинг водопровод ва канализация системаларини қуришда ҳиссаси бўлмаса, бу системаларга улашга рухсат этилмайди.

Область, шаҳар ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область, шаҳар, район ижроия комитетларига аҳолига хизмат кўрсатиш маданияти ва сифатини яхшилашда, корхоналар тармоғини ривожлантиришни тезлаштиришда, уларни малакали кадрлар билан таъминлашда коммунал-маиший хизмат кўрсатиш корхоналарига ва бу корхоналардаги бошланғич партия ташкилотларига амалий ёрдам кўрсатиш таклиф этилди.

Республика ва маҳаллий газеталарнинг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига энг яхши коммунал хўжалик корхоналари коллективлари ишини пропаганда қилиш топширилди.

* * *

Аҳолига коммунал-маиший хизмат кўрсатишни тубдан яхшилаш, шаҳарларни, район марказларини, шаҳар типидаги посёлкалар ҳамда колхоз ва совхозларнинг барча аҳоли пунктларини ободонлаштириш умумхалқ иши бўлиб, бу иш партия, совет ва жамоат ташкилотларининг диққат марказида туриши керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шунга қаттиқ ишонч билдирадиларки, республика партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари белгиланган тадбирларни амалга ошириш, аҳолига коммунал хизматини яхшилаш учун ҳамма чораларни кўрадилар.

УЛУҒ ОКТЯБРЬ шарафига

РЕСПУБЛИКА ПОЛИЗЧИЛАРИНИНГ ЗАФАРИ

КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун курашаётган республика полизчилари давлатга қовун-тарвуз етказиб бериш планини ўтган йилдагига қараганда бирмунча илгари бажардилар. Давлатга 243.700 тонна полиз маҳсулотлари сотилди.

Давлатга 100 минг тоннадан ортиқ маҳсулот сотиб, қовун-тарвуз тайёрлаш планини 160 процент бажарган Сирдарё областининг полизчилари планнинг бажарилишига катта ҳисса қўшдилар. Наманган областининг полизчилари топшириқни 105 процент бажардилар.

Давлатга полиз маҳсулотлари сотиш давом этмоқда.

ВЦСПС ПЛЕНУМИ

14 сентябрда Москвада Бутуниттифоқ касаба союзлари марказий советининг пленуми очилди. Пленумда қуйидаги масалалар муҳокама қилинади: СССР касаба союзларининг навбатдаги XV съездини чақириш ҳақида; КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори муносабати билан касаба союзларининг вазифалари тўғрисида; касаба союз ташкилотларининг КПСС XXIV съезди қарорлари асосида саноат, транспорт корхоналарида, қурилиш ва совхозларда умумий овқатланишни янада яхшилаш соҳасидаги вазифалари тўғрисида.

Биринчи масала юзасидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВЦСПС раиси А. Н. Шелепин доклад қилди. (ТАСС).

ЙИҒИМ-ТЕРИМ ПАЛЛАСИ

ҲАЁТБАХШ СУВ

Ғира-шира оқшомда экин қорайиб кўринарди. Чўл шамоли олов пуркаб, унинг баргларини аллақачон қуритиб қўйган эди.

— Афсус! — дея хитоб қилди суҳбатдошларнинг бири. — Ҳосилни қандай қилиб сақлаб қолсак экан-а.

— Сувсизликдан қийналаётган биргина бизми, — дея жавоб берди иккинчиси. — Ҳозир ҳамма сув излаяпти.

— Нега бўлмаса қўл қовуштириб ўтираверамиз?

— Йўли бор. Янгируд сойи ўзанини чуқурлаштирсак дейман.

Ушбу суҳбат мироб билан Ромитан райкомининг секретари ўртасида Қизилқум саҳроси билан Зарафшон воҳаси туташган жойда бўлиб ўтган эди.

Хўжам Оқкиев биринчи йили пахта етиштираётгани йўқ. Деҳқончилик қила бошлаганига ярим аср тўлай деб қолди. Бригадир бўлганига ҳам 20 йилдан ошди. Қўш Ленин орденли бу բободеҳқон ернинг тилини яхши билади.

Моҳир деҳқон чигитни неча бор қайта-қайта экkan, униб чиққандан кейин эса бамисоли фарзанди сингари ардоқлаган, бутун қалбини, меҳрини ниҳолларга бағишлаган. Баъзан фалокатнинг олдини олиб бўлмасди. Сувсизликдан ҳансираган экинлар қуриб қоларди.

Энди замона ўзгача. Янгируд соҳилларига зовур қазийдиган машиналар, экскаваторлар келиб уларнинг пўлат панжалари сой тубини лойқадан тозалаб ўзанини ковларди. Янгируд бамисоли қайта туғилди.

— Келар кунинг бор эканку, оби-ҳаётгинам, — дея эгат оралаб чопарди кекса Хўжам қувонганидан. — Сен келишинг билан бутун борлиқ — инсон ҳам, ер ҳам жонланади...

— Отахон, пахта қалай бўларкин? — деган овоз эшитилди. Кулимсираб район партия комитетининг биринчи секретари Яхши Наврўзов отахонга пешвоз келарди.

Хўжам ота мағрур далага тикилди. Шохдор ғўзалар қуёшга бўй чўзаётган эди. Шу боисдан бўлса керак, Хўжам ота райком секретарининг саволига жавоб бермади. Шусиз ҳам бари тушунарли эди. Яхши пахта ҳосили етиштирилган эди. Шундай бўлиб чиқди ҳам. Хўжам Оқкиев бригадасининг бу йилги марраси роппа-роса 35 центнер.

Худди Янгируд сойи каби Қашқадарё областида Танхос ва Ғузор каналлари, Фарғона областида Сўх дарёсига жон кирди. Мирзачўлда, Хоразм, Сурхондарё ва Тошкент воҳаларида сув камчиллилигига қарши жиддий кураш олиб борилди.

Республика партия ташкилотлари кутилаётган сувсизликни олдиндан кўриб ўз вақтида зарур чоралар кўрганликлари айни муддао бўлди. Қишда ва илк баҳорда ҳамма ерда пармалайдиган вишкалар қад кўтарди. Мелиораторлар юзлаб артезиан қудуқлари қазишди. Катта ва кичик каналларга бетондан «тўн» кийдирилди. Бу ҳам сув исрофгарчилигини анчагина камайтириш имконини берди.

Ирода ва меҳнат пахтакорларга яхши натижа келтирмоқда. Зарафшон водийсидаги Бухоро ва Самарқанд областларининг ҳар бири Ватанга планда кўрсатилганидан 100 минг тоннадан, Мирзачўлдаги Сирдарё области эса бундан ҳам кўп, 150 минг тонна пахта армуғон этамиз дейишаяпти. Фарғона водийси мамлакатга бир ярим миллион тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олган.

Ҳосил пишиб етилди. Энди бутун гап уни йиғиб-териб олишда қолди. Илғор механизаторлар шаҳарликларнинг кўмагисиз бутун ҳосилни ўзимиз йиғиштириб оламиз, деган шиорни ўртага ташлашди.

— Бир мавсумда 150 киши терадиган миқдорда пахта териб бераман, — деяпти Самарқанд область Нарпай районининг механизатори, СССР Олий Советининг депутати Бобошер Шовқиев.

Райониинг минглаб механизаторлари ҳамюртларининг чақириғига қўшилди.

Мирзачўлдаги Дўстлик райони меҳнаткашлари яхши ташаббус билан чиқдилар. Улар бутун ҳосилни қўл меҳнати ишлатмасдан механизмларда териб берамиз деб ваъда қилишди. Қўриқ ерликлар ташаббусининг аҳамияти шундаки, бу ташаббус пахта таннархини камайтиришни кўзлайди.

«Арзон пахта етиштирамиз» деган жанговар шиорга Ўзбекистоннинг бошқа колхоз ва совхозлари амал қилмоқдалар. Бу йил республиканинг пахта далаларида 30 мингдан зиёд комбайн ишлайди. Уларни 70 мингдан кўпроқ механик-ҳайдовчилар бошқаришади. Улар камида 2 миллион тонна пахтани машиналарда териб беришмоқчи.

Бу мавсумда пахтакорлар сафига механизаторлар курсларини битириб чиққан 10 мингга яқин йигит ва қизлар қўшилади.

Бу йил ўзбек пахтакорларига озмунча қийинчиликлар келтирган бўлса ҳам уларнинг марраси ўзгармасдир: мамлакатга совет пахтачилиги тарихида рекорд ҳосил етиштирилган бултурги йилдагидек кўп «оқ олтин» туҳфа этилади.

И. МУҚИМОВ,
(«Правда» мухбири).
Ўзбекистон ССР
«Правда» 13 сентябрь.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» **ПАХТА ШТАБИ** 33-73-43 33-76-04

Телефонда: ЖИЗЗАХ.

ОБЛАСТДА БИРИНЧИ

Ленин орденли «Москва» колхозининг Исмат Қаландаров бошлиқ бригадаси биринчи бўлиб марраға етиб келди. 80 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 22 центнер ўрнига 23 центнердан «оқ олтин» топширди. Бригада аъзолари йиллик планни 10 иш кунида бажардилар. Улар яна 100 тонна пахта тайёрлашга сўз бердилар. Шамси Абдуллаева, Норбиби Исматова, Маҳбуба Туропова, Матлуба Абдураҳмонова сингари теримчилар ҳозиргача 2-2.5 тоннадан пахта териб беришди. Улар кунлик нормани уч баравар адо этмоқдалар.

Райондаги Навоий номли колхознинг Пардабой Муродов бошлиқ бригадаси машина терими планини областда биринчи бўлиб бажарди. 115 тонна ўрнига 120 тонна пахта машиналар билан териб олинди. Моҳир механик-ҳайдовчилар Мамат Муродсултонов, Мусулмон Очилов 40-60 тоннадан пахта тердилар. Бригада пахтакорлари ҳосилдорликни 35 центнерга етказиш, кунига йиллик планнинг қарийб икки проценти миқдорида «оқ олтин» топшириш учун курашмоқдалар.

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРЯПТИ

Республикамиз далаларида ғўза баргларини сунъий тўктириш қизғин тус олди. 14 сентябрга қадар 840,3 минг гектар майдондаги ғўзаларга химикатлар сепилди. Бу машина теримига ажратилган майдонларнинг 75,7 процентини ташкил этади. Ўтган йили шу муддатга қадар 670,7 минг гектар ёки планга нисбатан 58,7 процент майдондаги ғўзалар дефолиация қилинган эди.

Тошкент ва Сирдарё областларининг хўжаликлари дефолиацияни ўз вақтида бошлаб ғўза баргларининг сифатли тўкилишини таъминламоқдалар. Бу эса терим машиналаридан оммавий фойдаланиш имкониятини берди.

Бироқ, Фарғона областида бу муҳим тадбир суст амалга оширилмоқда. 14 сентябрга қадар областда 18,3 минг гектар ёки 15,7 процент майдондаги ғўзалар дефолиация қилинди, холос.

Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Андижон областлари ҳам дефолиацияни кечиктириб юбормоқдалар. Бунга тез орада барҳам бериб, ғанимат дамлардан самарали фойдаланиб, дефолиацияни ҳамма жойда тезлаштириш зарур.

4.400.000 ТОННА УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил 14 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Машинада бир кунда	Мавсум бошидан машинада
Қашқадарё	2,21	23,75	1,39	3,24
Сурхондарё	1,90	19,96	1,80	8,70
Андижон	1,74	11,50	0,08	0,08
Бухоро	1,44	10,69	0,40	0,90
Фарғона	1,48	9,16	0,06	0,08
Наманган	1,40	8,39	0,16	0,44
Тошкент	1,55	6,78	1,06	2,82
Сирдарё	1,25	5,56	1,05	2,63
Самарқанд	1,25	5,14	0,05	0,07
Хоразм	0,63	1,74	—	—
ҚҚАССР	0,46	1,49	—	—
Республика бўйича:	1,40	9,26	0,56	1,77
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Сурхондарё	1,43	18,00	—	—
Қашқадарё	1,19	8,44	—	—
Бухоро	1,02	5,60	—	—
Республика бўйича:	1,33	14,63	—	—

ДАЛАДА 400 МАШИНА

ДЎСТЛИК, («Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан). Кеча район пахтазорларига 400 терим машинаси тушди. Дефолиациянинг ўз пайтида ва сифатли ўтказилганлиги районда машина теримини оммавий бошлаб юбориш имконини бермоқда. Ленин номли совхознинг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи Шамсиқамар Тўхтаева бир кунда машина бункеридан 7 тонна пахта тўкди. У мавсум бошидан буён икки қаторли пахта териш агрегатида 40 тонна «оқ олтин» терди. Шу совхознинг Тўланбой Дадажонов бошлиқ бригада далаларида ҳам пахта йиғим-терими қизғин бормоқда. Мавсумда 600 тонна «оқ олтин» теришни мўлжаллаган бригада бошлиғи «Узбекистон» маркали машинада уч кунда 48 тонна пахта терди.

Дўстлик районида кунига 2,5 процент атрофида пахта тайёрланмоқда. Мавсум бошидан буён тайёрланган 2 минг ‘80 тонна «оқ олтин»нинг ҳаммаси «зангори кема»лар бункеридан тўкилди.

ПАРТИЯ—ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

14 сентябрда Тошкент область партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлди. Йиғилиш қатнашчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IV пленумининг алмашлаб экишни жорий этиш асосида чорвачиликнинг мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш тўғрисидаги қарорини бажариш соҳасида областдаги колхоз ва совхозларнинг вазифаларини муҳокама қилдилар. Область ижроия комитетининг раиси С. А. Асомов шу тўғрида доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари область қишлоқ хўжа- [illegible]

УЧ КУНДА ҚИРҚ ТОННА

Пахтакор районидаги «Ҳурмат белгиси» орденли «Самарқанд» совхозининг механик-ҳайдовчиси Маҳмуд Нишонов бу йил мавсумда 300 тонна пахтани бункерлардан тўкишга сўз берган эди. Бу моҳир механик-ҳайдовчи машина теримига тушганига уч кун бўлди. Шу уч кунда икки қаторли машинада 40 тонна пахтани хирмонга тўкди.

Совхозда машина терими қизғин тус олмоқда.

Т. ЖАМОЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҲИНДИСТОН БОШ МИНИСТРИ ИНДИРА ГАНДИНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Икки ўртадаги келишувга мувофиқ, Ҳиндистон республикасининг Бош министри Индира Ганди хоним шу йил сентябрь ойининг охирида расмий визит билан Совет Иттифоқига келади. (ТАСС).

Пўлат от суворийлари тонна-тонналаб «оқ олтин» териб хирмонга барака қўшишяпти. Улуғ Октябрь шарафига бошланган социалистик мусобақада Яккабоғ районидаги «Қизил Узбекистон» колхози механизаторлари ҳам актив қатнашмоқдалар. 400 гектар ердаги ҳосилни агрегатлар теради. Шу кунларда пахтазорда 13 та «зангори кема» жавлон урмоқда. Илғор механик-ҳайдовчилар кунига 7-8 тонна дурдонани бункерлардан тўкмоқдалар. Донгдор механизатор М. Аҳмедова (чапдан) ҳам социалистик мусобақага қўшилиб ҳаммага ўрнак бўлаётир. Унгда эса дала гвардиячиларидан К. Эргашев ва Ғ. Дўсанов ўртоқлар.

А. Тўраев фотолари.

ОКТЯБРЬ ВАХТАСИ

Ўзбекистон пойафзал саноатининг корхоналари Октябрь олди социалистик мусобақасига қўшилиб, қишки пойафзал ишлаб чиқаришга муддатидан икки ҳафта олдин киришдилар. Қишки пойафзалнинг юзга яқин моделларини ишлаб чиқариш поток линияларига қўйилди. Бу пойафзалларнинг бир қисми магазинларга ҳам юборилди. Бу йилги мавсум учун характерли бўлган бир белгини уқтириб ўтиш керак. Корхоналарда ичи мўйна ва жун билан иситилган пойафзал ишлаб чиқариш анча кўпайтирилмоқда.

Республика пойафзал саноатига қарашли барча ўн корхонанинг коллективлари материалларни тежаш ҳаракатини бошлаб юборишди. Улар шу кунгача пландан ташқари 100 минг жуфтдан кўпроқ пойафзал тайёрлаб берди. Бу пойафзалларнинг ўндан бир қисми тежалган хом ашёдан тайёрланган.

Корхоналарда поток линиялар, янги цехлар муддатидан олдин ишга туширилганлиги ҳам маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга ёрдам беради. Бу йил Янгийўл пойафзал фабрикаси планда мўлжалланганидан юз минг жуфт кўп пойафзал ишлаб чиқарди. Бу фабрикада яна бир цех муддатидан олдин ишга туширилди. Андижонда қурилаётган фабрикадаги қувватлар муддатидан олдин фойдаланишга топширилади.

Ҳозирги беш йилликда бу саноат тармоғини анча ўстириш кўзда тутилмоқда. Денов, Навоий, Тошкентда қурилаётган пойафзал фабрикалари ва Қўқондаги кўнчилик комбинати ишга туширилгандан кейин Ўзбекистонда ҳар йил ишлаб чиқарилаётган пойафзал беш йилликнинг охирига бориб йигирма миллион жуфтдан ўттиз бир миллион жуфтга етказилади. (ЎзТАГ).

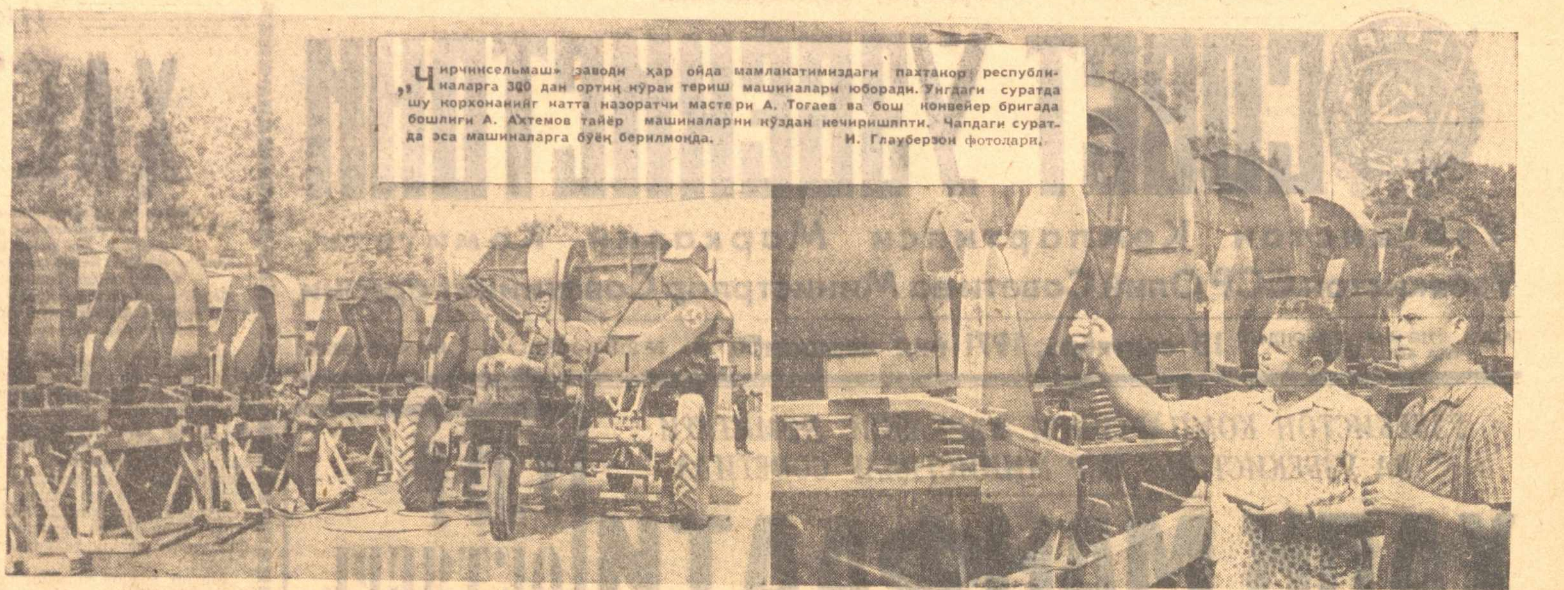

„Чирчиксельмаш» заводи ҳар ойда мамлакатимиздаги пахтакор республикаларга 300 дан ортиқ кўрак териш машиналари юборади. Ўнгдаги суратда шу корхонанинг катта назоратчи мастери А. Тоғаев ва бош конвейер бригада бошлиғи А. Аҳтемов тайёр машиналарни кўздан кечиришяпти. Чапдаги суратда эса машиналарга бўёқ берилмоқда.

И. Глауберзон фотолари.

КОММУНИСТЛАР — ИШ БОШИ

ҚУТ ЁҒИЛГАН ДАЛАЛАР

Далаларга оқ капалаклар келиб қўнипти. Барги тўкилган ғўза туплари эрта куз шамолида тебранади, гўё механизаторга салом бераётгандай. Шу кунларда ҳамма пахтазорга кўчиб чиққан. Шийпондан чиқиб келаётган барваста, соқоли кўксига тушиб турган нуроний қария пахта териш машиналарига ишора қилади:

— Ҳув, эгатнинг оёғидаги машинани Холдорали ҳайдаяпти. Прицепга пахта тўкаётган Ашурали. Беш азамат машина теримига тушиб кетишди. Эртаиндиноқ гектар бошига 20 центнернинг нари-берисида ҳосил кўтариб қўямиз. Катталар, ота, бу йил қирқ центнердан олиб берасиз, дейишяпти.

— Бу, ҳойнаҳой, ўзингизнинг кўнглингизда ҳам бор гапдир?

— Ҳосил чўғини кўрмасак, хўп дермидик. Одамнинг лафзи ўлгани ёмон. Ваъдага яраша пахта бор. Мана энди, сиз мухбирлар айтмоқчи, «зангори кема»лар жавлон уряпти. Умид ҳам, барака ҳам шулардан. Кечаги катта йиғинда ҳам буни айтдим, дефолиацияни оби-тобида ўтказган одам доғда қолмайди. Баргини тўкишда ҳосил нобуд бўлади, деганлар бекор айтибди. Бу жўяли гап эмас. Деҳқон машинага кўз тикиб турганда, унинг ихлосига рахна соладиган гап.

Орғинбой ота, ўзининг айтишига қараганда, тиши пахтазорда чиққан. У омочда ер ҳайдаганларини кўрган. Бобо бир вақтлар чўлда қамиш тутиб ўтириб чигит эккан, биринчи трактор келишини кутлаган, терим машинасига кўплар ишонмаганида у, менинг даламга ҳайданглар, деб йўл бошлаган. Отанинг агрономлик ёки инженерлик дипломи йўқ. Лекин уқиб олишда гап кўп экан, тажрибада гап кўп экан. Ота соддадиллик билан биз ўқий олмай қолган оми одаммиз, унча-мунча биздан ўтса кечирасизлар, деб сал табассум қилиб қўйдилар. Лекин қари билганни пари билмас. Ота ҳозирги кунда деҳқонга, ерга, ғўзага нима кераклигини обдон биладиган бригадир.

— Кеча областдан механизаторлар семинарига меҳмонлар келган эди. Уларнинг оғзидан кўп маъқул гапларни эшитдим. Аммо лекин ғашимни келтирадиганы ҳам бўлди: қўшни бир хўжаликда ғўзанинг баргини ана тўктираман, мана тўктираман деб пайсалга солишаётганмиш. Дори сепадиган учувчи йигитларнинг кўкрагидан итарадиган даврлар ўтиб кетди. Энди орқаворатдан иш тутишни номардлик, машинани чалиш десаммикин. Яна сизлар нима дейсизлар, ўғилларим?

Шу пайт терим машинаси лапанглаб эгат бошига чиқди. Бункердаги пахтани прицепга тўкаётганини кўриб механизатор билан бир-икки оғиз гаплашиш мақсадида ўша ёққа юрдик. Машинадан сакраб тушаётган 40 ёшлар чамасидаги йигит салом аликдан кейин, «машина эмас, жоннинг роҳати экан», — деди саволимизга жавобан. Бункерини айтмайсизми, 800 килограмм пахта кетибди-я. «Ташсельмаш» чиқарган кўпгина машиналарда ишлаганман. Бошқаларни билмадим-у, менга энг маъқули шу бўлди. Бу пойтахт машинасозлари ясаган қатор оралари 90 сантиметрли майдонларга мўлжалланган янги агрегат. Бугун 8 тоннани чамалаб турибман, ғайрат қилинса 10 тоннага етказса бўлар, — дейди коммунист-механизатор.

Холдарали ваъда улашадиганлардан эмас. Бултур «Ўзбекистон» машинасида 382 тонна пахта терибди. Бу мавсумда 500 тонна тераман деган экан, сўзини ерга учирмайди.

— Холдарали машина рулига зап ярашади, — гап қотади 6-бўлим бошқарувчиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Давлатали Игиталиев; — мен уни минбарда бир бор кўрганман, сўзамол бўлгунча сизлар кўрмай тураверинглар. Икки оғиз гап айтаман деб роса терлади. Лекин ишига пишиқ, унча-мунчага терламайди. Машинани абжир чавандоздек эгарлаб олган. Совхозимизда унинг олдига тушадигани камдан-кам. Илми ҳам, тажрибаси ҳам жойида. Қанча-қанча ишқибозларга машинани ўргатди. Энди улар ҳам кимсан механизатор бўлиб юришибди.

Катта арава қаёққа юрса, кичиги ҳам ўша ёққа боради. Холдарали Хўжаев 20 йилдан бери механизатор, укалари ҳам акасига эргашибди. Улар ҳам машина шайдоси. Холдаралининг ўзи катта оилага бош. Оиласи нимаики яхшилик кўрган бўлса, ҳаммаси шу механизаторлик касбидан.

Орғинбой ота ҳали ҳазил-мутоиба аралаш айтганди: «Холдаралининг бола-чақаларига «Москвич» кичкиналик қилиб қолди, энди янги «Волга»дан олиб берсакмикин, деб турибмиз. Директоримиз Лутфулло Муҳаммаджоновга ҳам буни, ҳам ўзимизнинг машина анча эскириб қолганини айтаман деяман-у, фурсат тополмай турибман».

Ота бу гапларни ҳазилга ўйиб айтди. Рости ҳам «Гулбоғ» совхозининг механизаторлари, деҳқонлари бадавлат, қўлини қаёққа узатса етадиган одамлар. Мана Орғинбой ота Ҳусанов— бу йил Социалистик Меҳнат Қаҳрамони бўлди. Холдарали Хўжаев Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди. Депутат Давлатали Игиталиев Ўзбекистон ССР Олий Совети Сув хўжалиги доимий комиссиясининг аъзоси, таниқли мутахассис сифатида давлат юмушларини ҳам адо этмоқда.

Биз тилга олган миришкорлар ишлаётган бўлим ишчилари совхоз юкининг бир чеккасининг даст кўтараётган деҳқонлардир. Гулбоғликлар бу йил 12 минг тоннадан ортиқ пахтани машинада терамиз, қўл меҳнатини ишлатмаймиз, деб турибшибди. Ўтган йили ҳам шундай бўлган. Улар беш йиллик бўсағасида ҳам муродларига етишади. Даладаги бугунги қизғин меҳнат шундан далолат бериб турибди.

Совхозда бўлганимизда механизаторлар, мутахассислар, хўжалик раҳбарлари билан иш устида суҳбатлашдик. Ҳамманинг фикри-ўйи пахтада. Хўжалик парткоми Абдураҳим Алибоев бир воқеани гапириб берди. Экскаваторчи Роман Бех парткомга кирибди. «Бу йил пахта терсам дегандим, терим машинанаси ажратиб берсангиз, механик-ҳайдовчилар камроқ деб эшитдим. Ҳар қалай механизатормиз, уялтириб қўймасмиз,— дебди у. Ирригация бўлимидаги яна 3-4 механизатор коммунистлар ҳам мени вакил қилиб биз ҳам машина минсак деб юборишди».

Партия комитети коммунистларнинг бу ташаббусини маъқуллаб уларни тажрибали механизаторларга бириктиб қўйди ва машина ажратиб берди. Совхоз коммунистлари йиғим-теримда бевосита иштирок этишни, энг қийин участкаларда ишлашни ўзларининг муқаддас бурчлари деб билмоқдалар. Коммунист механизаторлар катта-катта мажбуриятлар олиб, теримга тушаётганларнинг бошси ҳам худди ана шунда.

Совхоз партия комитети, маъмурияти коммунистларга, коллективга ишониб, уларнинг куч-ғайратига, тажрибасига суяниб бу йилги ҳосилнинг 98 процентини машиналарда териб олиш учун курашмоқда. Бунинг учун механизатор кадрлар, техника сафарбар этилди. Партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишлар пахта йиғим-теримини қисқа муддатларда, кам чиқимдор бўлиб тезроқ тугатишга қаратилган. Олди бўлимларда терим ялписига бошлаб юборилди. 15 сентябрдан бошлаб далаларда 100 машина ишлай бошлайди. «Гулбоғ» азаматлари давлат планини 10 октябрга, социалистик мажбуриятни эса Улуғ Октябрь байрамигача бажарамиз деб сўз беришган.

«Гулбоғ» совхози далаларида ҳам, Задарё районига қарашли бошқа хўжаликларнинг пайкалларидан ҳам қут-барака ёғилиб турибди. Бу хўжаликлар Марказий Фарғонада, Сирдарёнинг соҳилларида жойлашган. Ҳозир Сирдарёнинг ҳар томчи суви, Задарёнинг ҳар сиқим тупроғи мисқол-мисқол пахтага, деҳқоннинг пешана тери улкан хирмонларга айланаётган кезлар. Сир ёқаларида осмонўпар «оқ олтин» хирмонлари кўтарилиб тунлари ҳам кундуздай ёришиб кетади. Задарёдаги чўлқувар деҳқонларининг юзлари ҳамиша пахтасидай ёруғ бўлиб келган. Бу йил ҳам шундай бўлади.

А. АБДУҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.
А. МАДУМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

Шарқ бозори

Медицина жарроҳлигига бағишланган «Хирургия-71» ва «Сабзавоткорликни механизациялашда замонавий техника» мавзуидаги халқаро кўргазмалар москваликлар эътиборида бўлди. СССР бадиий фонди биноси марказий залида яна бир кўргазма очилди. Бир қарашда Шарқ бозорларини эслатувчи бу кўргазмада Урта Осиё республикалари хунармандларининг амалий санъат буюмлари кўз-кўз қилинмоқда. Қарийб 200 дан кўпроқ экспонатлари бўлган савдо-кўргазмасида Бухоро зардўзларининг, Урганч кулолларининг ҳамда самарқандлик ўйинчоқ усталарининг ишлари томошабинларни мафтун этмоқда.

М. БОБОХОНОВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.
Москва шаҳри.

Бинокорнинг қувончи

Мамасоли энди пойдеворига меҳр билан ғишт терган, меҳнати сингган янги квартал ва массивларни енгил машинада юриб, завқ билан кўздан кечирадиган бўлди. Бинокор уста Андижондаги 162-трестга қарашли 5-қурилиш бошқармасида бригадирлик қилиб келмоқда. Яқинда Мамасоли Ниёзов қувониб қолди. Кўп йиллардан бери бир ерда қўним топиб меҳнат қилаётган илғор бинокор қурилиш тресты маъмурияти томонидан «Москвич» енгил автомашинаси билан мукофотланди.

Т. ҚУЛДОШЕВ.

АХБОРОТ

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

Тошкент—Прага экранида

Тошкент Политехника институтининг химия-технология факультети ёшлари бу сафар ҳам ўз практикаларини Чехословакиянинг пойтахти Прагада ўтказишди. Йигит-қизларимиз ишлаб чиқариш практикаси кезлари мамлакатнинг йирик корхоналаридан Пардубица химия комбинатида бўлишди.

Чехословакиялик телетомошабинлар қатори «зангори экран» орқали Тошкентга «саёҳат» қилишимиз айниқса қувончли бўлди. Прагаликлар Ўзбекистон пойтахтидаги амалий санъат музейига бағишланган ҳужжатли фильмда кулолчилик санъатимиз, заргарлик буюмларининг ясалиши, дунёга донғи кетган атласимизнинг қандай тўқилиши билан танишдилар.

Қ. АҲМЕРОВ.

Кўркам қишлоқ

Қўрғонтепаликлар йилдан-йилга шаҳар қиёфасига кираётган кўркам қишлоқлари билан ҳақли равишда фахрланишади. Ильич қишлоғи Андижон областида манзараси ўзгариб бораётган жойлардан. Бу ердаги янги равон йўллар, турна қатор бинолар қишлоқнинг чиройига чирой қўшиб турибди. Ўтган йили колхозчиларнинг 35 хонадони ҳовли тўйи ўтказишганди. Яқингинада маиший хизмат кўрсатиш уйи фойдаланишга топширилди.

О. ҲАМИДОВ.

* * *

Редакциямизга қашқадарёлик Т. Пардаев, хоразмлик К. Иброҳимов, Қ. Хайитбоев, наманганлик А. Ваҳобов, Х. Ботиров, андижонлик М. Каримов, Т. Хатамов, У. Каримов, сирдарёлик Г. Облобердиев, гулистонлик Э. Рўзибоев, тошкентлик Т. Шорахметов, А. Қурбонов ва бошқалар ҳам хушхабарлар йўллашган.

МЕЗОН— ХАЛҚ ЭҲТИЁЖИ

Кейинги йилларда республикамизда халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш ва уларнинг ассортиментини кенгайтириш борасида анча ишлар қилинди. Зотан, КПСС XXIV съезди Директиваларида «Саноатнинг барча тармоқларини совет халқининг турмуш эҳтиёжларини янада тўлароқ қондириш манфаатлари йўлида ривожлантиришга қаратиш зарур» дейилган эди. Бунинг учун халқ истеъмол молларини ишлаб чиқарадиган саноатни ривожлантириш ҳам уқтириб ўтилган.

Республикамизда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарадиган қатор янги корхоналар фойдаланишга топширилди. Шулардан Наманагандаги шойи ва костюмбоп газламалар комбинати, Андижон трикотаж фабрикаси, Самарқанд чинни заводи, мамлакатимизда йирик ҳисобланган Олмалиқ рўзғорбоп химия буюмлари заводи ва бошқаларни айтиб ўтиш мумкин. Булардан ташқари шойи тўқиш ва тикувчилик корхоналари, металл ва бадиий буюмлар заводлари, кўплаб озиқ-овқат, гўшт-сут, маданий-маиший моллар, турли хўжалик буюмлари корхоналари ишга туширилди.

Партиямиз XXIV съезди олдимизга қўйган улуғвор вазифаларни амалга ошириш учун республикамиз кўпгина саноат корхоналарининг коллективлари халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш юзасидан ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олишди. Булар қаторида «Ўзбекхиммаш», Тошкентдаги кабель, «Миконд», лак-бўёқ заводлари ва бошқа кўплаб корхоналар бор.

Тўққизинчи беш йиллик планида кўпгина янги корхоналарни қуриш, реконструкция қилиш ва ишга тушириш кўзда тутилган. Енгил саноат бўйича 25, маҳаллий саноатда 16 та, озиқ-овқат саноати бўйича 26 ва бошқа тармоқлар бўйича 12-15 та корхона бунёд этилади. Шуни айтиш кифояки, беш йилликда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш 152 процент, маданий-маиший ва хўжалик моллари ишлаб чиқаришни 283,4 процентга етказиш кўзда тутилмоқда.

Бекободдаги металлургия заводида 1973—1974 йилларда мамлакатда энг йирик, йилига 20 минг тонна эмалланган идишлар ишлаб чиқарадиган цех қурилиб, фойдаланишга топширилади.

Аммо, шуни ҳам унутмаслик керакки, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришнинг ўсиши аҳоли эҳтиёжларидан ортда қолмоқда. Ҳозир маҳсулот сифатига, унинг ташқи жиҳозига талаб жуда кучайиб кетди. Ҳолбуки, бу борада Бутуниттифоқ конъюктура ва эҳтиёжларни ўрганиш илмий-тадқиқот институтининг республика филиали суст иш олиб бормоқда. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни на саноат корхоналари ва на савдо ташкилотлари реклама қилмоқда. Ахир, бу аҳволда корхоналарнинг янги молларидан кенг харидорлар оммаси бехабар қоладику?!

Маданий-маиший моллар ишлаб чиқаришни кўпайтиришда ҳали ҳам ёғоч, металл, пластмасса ва шу каби материалларнинг яроқли чиқиндиларидан етарли фойдаланилмаётир. «Узглавлес» ва мебель саноати бошқармаси корхоналари ёғочнинг яроқли чиқиндиларидан фойдаланиб, республикамиз аҳолисини бемалол хонтахта, сўри, оддий мебель, стулча, оштахта ва бошқа маҳсулотлар билан таъминлашлари мумкин.

Маҳаллий саноат министрлиги корхоналарида ҳам металл, платмассанинг яроқли чиқиндиларидан аҳоли учун зарур буюмлар тайёрлаш суст бормоқда.

«Союзхлопкомаш» бирлашмаси корхоналарининг аҳоли учун маданий-маиший моллар ва хўжалик буюмлари тайёрлаш ярим йиллик планини бор-йўғи 57,6 процент адо этганини қандай изоҳлаш керак? Мазкур бирлашма буюмлар турини янгилаб туришга, аҳолига энг зарур бўлган маҳсулотни ишлаб чиқаришга эътибор бермаётир. Андижондаги «Электродвигатель», «Ташэлектромаш» каби заводларда маданий-маиший, хўжалик моллари ишлаб чиқариш ҳануз йўлга қўйилмаган. Ҳолбуки, уларда бунга катта имконият бор.

Бир қатор корхоналар аҳолига зарур буюмлар тайёрлаш планларини бажаришмаяпти. «Таштекстильмаш» — гўшт қиймалагич, «Кокандтекстильмаш» — қистиргичлар, «Кокандэлектромаш» — дазмол сингари маҳсулотлар ишлаб чиқаришда аҳоли талабидан орқада қолмоқда. Бу корхоналарнинг раҳбарлари халқ истеъмоли моллари тайёрлашни яхши йўлга қўйиб олган «Ўзбекхиммаш», «Миконд» заводидан ўрнак олишлари лозим. Ана шу корхоналарда эса фақат плангина эмас, қўшимча социалистик мажбуриятлар ҳам ортиғи билан бажарилиб, номенклатура кенгайиб бормоқда.

Янги ишга туширилган енгил, озиқ-овқат ва маҳаллий саноат корхоналарининг тўла лойиҳа қувватига эришишини таъминлаш ҳам галдаги муҳим вазифалардан ҳисобланади. Бу корхоналарда маҳсулот сифатини яхшилайдиган бир қатор ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш даркор. Енгил, озиқ-овқат ва маҳаллий саноат министрликлари ҳозирданоқ 1971—1972 йилларда фойдаланишга топшириладиган корхоналарни қабул қилиб олишга тайёргарлик кўришлари керак. Ўз вақтида ишчи ва раҳбар кадрлар тайёрлаш, замонавий илғор технологияни жорий этишни ишлаб чиқиш, қанча мослама зарурлигини аниқлаш ва янги корхонани ишга тушириш билан боғлиқ бир қанча тадбирларни амалга ошириш лозим. Булар сидқидилдан, катта куч-ғайрат билан бажарилгандагина аҳоли эҳтиёжига яраша миқдорда юқори сифатли истеъмол моллари ишлаб чиқариш мумкин.

Савдо министрлиги Тошкент муз комбинатида мороженое ишлаб чиқаришни кучайтириш юзасидан шошилинч чора кўриши, пиво сотиладиган ихтисослашган барлар ташкил этиши, рўзғорбоп химия буюмлари ва бошқа зарур маҳсулотлар сотиладиган ихтисослашган магазин ташкил этиши лозим.

Республика партия ва ҳукуматининг бу борада қабул қилган қарорларини бажариш учун республикамизнинг тегишли министрликлари, корхоналари коллективлари бутун куч-ғайратларини сафарбар этишларига ва халқимизни мўл-кўл истеъмол моллари билан таъминлашларига ишонамиз. Зотан, партия ва ҳукуматимиз халқ манфаатлари йўлида мунтасил ғамхўрлик қилиб келмоқдаки, бу олдимиздаги улкан вазифаларни адо этишимизга жуда катта ёрдам бермоқда.

Ш. ХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон ССР Давлат план комитети раисининг ўринбосари.

Бухородаги пиллакашлик фабрикаси коллективи беш йиллик планни тўрт ярим йилда бажаришга сўз берган. Суратда: корхонанинг илғор автоматчиси Х. Ҳикматова. У ҳозир келгуси йил ҳисобига ишламоқда.

А. Авазов фотоси, (ЎзТАГ).

ХУШХАБАРЛАР

✦ «Каракалпакводстрой» трестининг гидромеханизаторлари Чимбой районидаги «Мойёб» каналида секундига 37 куб метр сув ўтказа оладиган темир-бетон тўғонни қуриб битказишди. Эндиликда бу гидроузел «Мойёб», «Октябрь» шоликорлик совхозларидаги, «Октябрь 40 йиллиги» пахтачилик совхозидаги далаларни узлуксиз сув билан таъминлаб туради, қўриқ ерларни ўзлаштиришга имкон беради. Тахтакўпир районида ҳам ана шундай катта тўғон қурилди.

◆ САМАРҚАНД. Лифтсозлик заводининг янги цехларида ускуналарни монтаж қилиш бошланди. Бу цехларнинг умумий саҳни 10 минг квадрат метр.

Янги корхона коллективи заводнинг лойиҳада кўрсатилган қувватини яқин икки йил ичида ўзлаштириб, беш йилликнинг охирига бориб эса йилига тўрт мингта, яъни планда мўлжалланганига қараганда бир мингта кўп лифт ишлаб чиқариш мажбуриятини олди.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

Сейсмограф «айтиб беради»

Қутб денгизлари муз қатламлари узоқ масофадаги товуш тебранишларини телефон мембрани сифатида аниқлаш хусусиятига эга. Узоқ изланишдан кейин ленинградлик олимлар ана шундай хулосага келишди.

Олимлар муз остидаги сейсмограф ёрдамида катта-катта музликларнинг ҳосил бўлиши ва кучли денгиз бўронларининг кўтарилишини аниқладилар. Тадқиқотчилар Антарктикадаги Мирний обсерваториясида иш олиб бориб, сейсмограф ёрдамида Ҳинд океанидаги бўроннинг пайдо бўлиши, унинг кучайиши ва ҳаракатини кузатишга муваффақ бўлдилар.

Мутахассисларнинг айтишига қараганда, сейсмографик усулни океандаги об-ҳавони аниқлашда ҳам қўлланиш мумкин.

Бинолар учун елим

Эстон олимлари томонидан сланецдан олинган елим билан уй-жой блокларини улаш мумкин. Янги конструкцияли елим эпоксидга нисбатан бир неча марта арзонга тушмоқда. Уни қурилишларда, шу жумладан, Москвадаги кўп қаватли биноларни тиклашда қўлланилиб кўрилди. Таллин политехника институти олимларининг бу ихтироси кўплаб қурувчиларда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Юрак мускуллари модели

Киевдаги лабораториялардан бирида юракнинг ўзига хос модели синаб кўрилди. Денгиз суви артерия ва вена қон томирлари вазифасини бажарди.

Р. Беляков раҳбарлигидаги бир группа олимлар Украина пойтахтида механохимия бўйича қатор тадқиқотларни ўтказдилар. Улар ўз олдиларига сунъий мускулларни яратишни мақсад қилиб қўйган эдилар.

«Юрак мускуллари» вазифасини плёнка, тола ва сезгир полимердан ясалган стерженлар ўтади. Камерага денгиз суви тўлдирилганда, синтетик «мускул»нинг қисқарчши, тозаланган сув таъсири юборилганда эса «мускул»нинг кенгайиши кузатилди.

Минора «кўчади»

Днепропетровсида Еревандаги янги телевизион марказ учун 308 метр баландликдаги металл минора ускуналанмоқда. Ун тонна оғирликдаги бу минора темир йўл платформаси орқали Ереванга келтирилади. Бу миноранинг ичида аппаратураларни ремонт қилиш учун заллар бўлади.

Днепропетровскдаги заводда Киев телевизион маркази учун 380 метрли минора конструкцияси устида иш олиб борилмоқда.

В. И. ЛЕНИН МАРКАЗИЙ МУЗЕЙИНИНГ ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИГА ДЎСТОНА ТУҲФАСИ

В. И. Ленин номидаги Марказий музейнинг Тошкент филиалидаги минг-минглаб экспонатлар революция йўлбошчиси ҳақида, бутун халқнинг Ильичга меҳр-муҳаббати тўғрисида ҳикоя қилади. Филиалнинг стендлари кенгайиб бормоқда. Москва, Ленинград ва мамлакатимизнинг бошқа шаҳарлари экспозицияни такомиллаштиришда бу филиалга амалий ёрдам бермоқдалар.

11 сентябрда музейга яна бир экспонат — антрацитдан ясалган гулчамбар нусхаси қўйилди. Донбасснинг Ровенький районидаги конларнинг вакиллари 1924 йилда ана шу гулчамбарни Ленин Мавзолейига келтириб қўйишган эди. Ворошиловград области меҳнаткашларининг делегация составида ўзининг революцион, жанговар ва меҳнат традициялари билан шуҳрат қозонган мамлакатимиздаги ана шу энг кекса индустриал районнинг донгдор кишилари «Молодая гвардия» қаҳрамони Нина Михайловна Иванцова (ўртоқ Иванцова ҳозирги пайтда Ворошиловград машинасозлик институти сиёсий иқтисод кабинетининг мудири бўлиб ишлаяпти) ва Улуғ Ватан урушининг иштирокчиси, «Донбассантрацит» комбинати 7—8- шахтаси бош инженерининг ўринбосари, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Георгий Федорович Мелидовский бор.

Республика пойтахти жамоатчилигининг кўп вакиллари иштирок қилган тантанали вазиятда делегация гулчамбарнинг нусхасини музей раҳбарларига топширди. Ворошиловград областининг вакиллари Тошкент ва бутун Ўзбекистон меҳнаткашларига область меҳнаткашлари номидан саломлар топширдилар, ўзбекистонлик дўстларига коммунизм қурилишда, Лениннинг ўлмас васиятларини амалга оширишда янгидан-янги муваффақиятларга эришувларини тиладилар.

Тошкентликлар мамлакатимиз халқлари бузилмас ленинча дўстлигининг рамзи бўлган ана шу қимматли совға учун шахтерлар ўлкасининг вакилларига чин юракдан миннатдорчилик изҳор қилдилар. (ЎзТАГ).

Самимий миннатдорчилик
*
Меҳнаткашлар тўғрисида ғамхўрлик
*
Илғор чорвадорлар
*
Қишлоқларимиз жамоли

ЧОРВА УЧУН МУСТАҲКАМ БАЗА ЯРАТАЙЛИК!

ФЕРМАДА ЯНГИЛИК

Бундан бир неча йил олдин колхозимизга 28 бош зотдор сигир сотиб олинди. Уларни боқиш ва соғишга алоҳида кишилар ажратилди. Қишлик ва ёзлик молхоналар қурилди. Молхоналар канализациялаштирилди. Сигирлар зооветеринария қоидалари асосида қочирилиб, нормал бузоқ олиб борилди. Ҳа, ҳамма тадбир-чоралар кўрилди-ю, лекин сигир бошига сут етиштириш бир ярим тоннадан ошмади.

Бунинг бошқа сабаблари бор эди. Бу озуқа масаласи эди. Сигирнинг сути елинида эмас, балки емишида, деган мақол эсга олинди. Анча-мунча изланишлар, фикрлар ўртаға ташланди. Колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти буни муҳокама қилиб, тезда зарур тадбирлар кўра бошлади. Аввало мустаҳкам ем-хашак базасини яратишга киришди. Зарафшон дарёси бўйларидан янги ер очиб, маккажўхоричор бригада ташкил этилди. Мавжуд бедазорлар ҳам шу бригада ихтиёрига берилди. Алмашлаб экиш схемаси асосида бедазорлар яхлит карталарга кўчирилди. Эрта кўкламда ва ёз даврида бедапояларни парвариш қилиш, яъни бороналаш, ўғитлаш ва ҳар ўримдан сўнг суғориш йўлга қўйилди.

Озуқабоп экин майдонлари кенгайтирилиши, маккажўхори ва бедадан юқори ҳосил етиштирилиши билан бултур ва бу йил мол емиши кўпайди. Силос босиш илгариги йилларга нисбатан қарийб икки баравар ошди. Гектар бошига беда хашаги 60 центнердан 120 центнерга ортди. 1970 йилдаёқ сигир бошига сут етиштириш 1900 килограммни ташкил этди.

Бултур шу ферма қошида чўчқачилик ҳам ташкил топди. 7 она чўчқа ва 2 эркак чўчқа келтирилиб, уларни боқиш Ғофир Очилов ва Субон Бозоров ўртоқларга топширилди. Колхоз правлениеси бош чўчқабоқарга 140 сўм, ёрдамчисига 100 сўм ойлик иш ҳақи тайинлади. Биринчи йили чўчқалардан бир марта бола, ҳаммаси бўлиб 47 чўчқа боласи олинди. Шундан ярмиси гўштга семиртириб топширилди. Шу ҳисобга давлатга гўшт етказиб бериш плани анча ошириб бажарилди. Йиллик сут харид қилиш эса 106,1 процент адо этилди.

Гўштга топшириладиган молларни бўрдоқи қилиб боқиш, сигирлар сутини янада кўпайтириш учун қўшимча тадбирлар кўрилмоқда. Йил бошида ферма қошида озуқа цехи ташкил қилинди. Цех арзон қурилди. Бир неча минг пишиқ ғишт, ёғоч тахта сарфланиб, унинг биноси тикланди. «Узсельхозтехника» район бўлимининг ёрдами билан асбоб-ускуналар тез орада ўрнатилди. Шу тариқа озуқа цехи жадал метод билан қурилиб ишга туширилди. Иккита «УСС» агрегати ўрнатилган бу цех ҳар кеча-кундузда 4 тонна беда уни чиқариш қувватига эга. Биз озуқа цехи орқали қуруқ беда хашагини унга айлантириб, бузоқларга, сигирларга, чўчқаларга бераётирмиз. Бу амалда яхши натижа бермоқда.

Озуқа цехи ишга тушгач, чўчқаларга беда унидан тайёрланган атала едириляпти. Атала катта қозонда шундай тайёрланяпти: 50 килограмм беда унига 100 килограмм аралаш озуқа, шунча ёғи олинган сут қўшилади. 120 ёки 130 килограмм сув солиниб, қозонда 370-380 килограмм чамаси атала икки соат қайнатилади. Кейин совитилиб, она чўчқаларга ҳамда сутдан ажратилган чўчқа болаларига едирилади. Кунига ҳар бир чўчқага едирилган атала ўртача ҳисобда 4,6 ва 4,8 килограммдан тўғри келяпти. Бу — қарийб икки ярим озуқа бирлиги деган сўз. Бузоқ олинган сигирларга ҳам икки-уч ҳафта шундай озуқа берилади. Бузоқларга ҳам ёғи олинган сут билан атала қўшиб едирилади.

Фермада янгилик жорий этилгач, сут кескин равишда кўпайди. Масалан, ўтган йили олти ойликда ҳар сигирдан соғиб олинган сут 950 килограмм эди, бу йил худди шу вақтда бу рақам 1350 килограммни ташкил этди. Ҳар бир сигир бошига сут етиштириш ярим йилда 400 килограммдан ошди. Сигир соғувчиларимиз Норбиби Хайирова, Гули Ҳайдарова, Қорасоч Жабборовалар сигирнинг сути елинида эмас, емишида эканлигини билиб, сигирларни яхши боқишга жиддий эътибор бермоқдалар. Улар ҳар куни уч марта суғориш билан ҳар сигирга 40 килограммдан силос, ёки хўл ўт, 3 килограммдан ем едиряптилар. КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларидан руҳланган соғувчилар тўққизинчи беш йилликнинг тўнғич йилида ҳар бир сигир бошига 2700 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олиш учун ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар.

Фермамизда бултур ҳар юз бош сигир ҳисобига пландаги 85 ўрнига 100 тадан соғлом бузоқ олинган эди. Бу йил ҳозирча сигир бошига биттадан, ҳаммаси бўлиб 43 бузоқ олинди. Биз сўнгги уч йил ичида 25 бош бузоқни сигир қилиб етиштирдик. Бу йил яна 11 бузоқдан сигир етиштирамиз. Шунда сиргирлар сони 60 бошдан ошади.

Биз чўчқа ва сигир-бузоқларни йил-ўн икки ой беда уни, сенаж, силос билан боқиш тадбирларини кўрмоқдамиз. Бедазорларимизда учинчи ўрим тугалланди. Гектар бошига 90 центнердан беда пичани олинди. Шундан 300 тонначa юқори сифатли сенаж тайёрланди. 167 гектар ердаги маккажўхори майдонининг ҳар гектаридан 500 центнердан кўкпоя оламиз. Шундай қилиб, бу йил мўл-кўл сут, гўшт етиштириш билан чорва наслини янада яхшилаймиз. Аста-секин жайдари сигирларни зотдорга айлантирамиз. Колхозимиз ярим йиллик сут топширишини муддатидан олдин ошириб бажарди. Бунга бизнинг ферма коллективи катта ҳисса қўшди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IV пленуми қарорларига жавобан чорва маҳсулотлари мўл-кўллиги учун тинмай курашаверамиз! Фермамиз коллективининг аҳд-паймони шундай!

Олим ХУЖАМОВ,
Самарқанд область Нарпай районидаги «Победа» колхозининг сут-товар фермаси мудири, зоотехник.

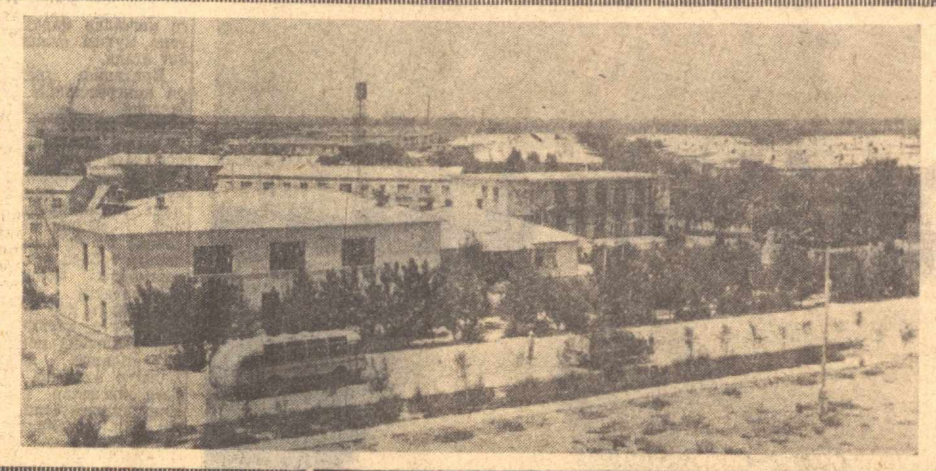

Сирдарё областининг Мирзачўл районидаги «Партия XXIII съезди» совхози маркази йилдан-йилга обод бўлиб бормоқда. Бу ер қишлоқ шаҳарчаларининг Бутуниттифоқ кўригида юқори баҳо олди. Суратда: совхознинг маркази.

А. Горокрик фотоси, (ЎзТАГ).

ШОЛИКОРЛАР КЕНГАШИ

АНДИЖОН. (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Андижон области бу йил 12 минг тонна шоли етиштириши ва унинг 5000 тоннасини давлатга сотиши керак. Бунга гектаридан 40 центнердан ҳосил олиш билан эришилади. Шоликорларнинг меҳнат ғайрати туфайли кўпчилик майдонларда мўл ҳосил етиштирилмоқда. Андижон районидаги «Ленинград», Пахтаобод районидаги «Коммунизм», Балиқчи районидаги «Ленинград» колхозларининг шоликорлари ҳар гектар ердан 45-50 центнердан хирмон кўтариш учун курашмоқдалар.

Андижон области шоликорларининг Балиқчи районидаги «Пахтакор» колхозида бўлиб ўтган кенгаши шоли ўримини уюшқоқлик билан ўтказишга бағишланди. Кенгашда «Область шоликорларининг 1971 йилдаги вазифалари ҳақида» Андижон область ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ М. Мирзааҳмедов доклад қилди.

Кенгашда Балиқчи районидаги «Пахтакор» колхозининг бригада бошлиғи Т. Сатторова, Бўз районидаги Мирзаахмедов номли совхознинг бригада бошлиғи М. Абдуқодиров, Қўрғонтепа районидаги Фрунзе номли совхознинг бўлим бошқарувчиси С. Эрқулов ва бошқалар сўзга чиқиб, шоли ўрим-йиғимига тайёргарликни янада кучайтириш тўғрисида гапирдилар.

Кенгаш қатнашчилари областдаги барча шоликорларга қарата мурожаат қабул қилдилар.

ПАРТИЯНИ УЛУҒЛАЙДИ КУЙИМИЗ...

— Ким берди дилингга ёруғ тарбия?
— Кимга сен қойилсан устозим дея?
— Ким сени яшатар ва яшартирган?
— Лениннинг коллектив ўғли: Партия.

Мазкур рубоийга сингдирилган ҳаққоний фикр, Мақсуд Шайхзода ижодининг ибтидосидан интиҳосига қадар унинг туб ғоявий мазмуни ва мундарижасини ташкил этди, бир сония бўлса-да шоирнинг тафаккурини тарк этмади. Зотан, ҳар бир улкан шоирнинг ижоди учун эзгу ва табаррук образ ҳамда мавзулар характерлидирки, улар шоирнинг бутун ижодий умри давомида унинг шеърияти учун илҳом чашмаси, маънавий қудрат булоғи бўлиб қолади.

Мақсуд Шайхзода ҳам Ленин ва Коммунистик партия ҳақида қалам тебратаркан, бу мавзуни шоирнинг юксак бурчи деб билди ва талқин этди. Даврнинг энг муҳим талаб ва эҳтиёжларига ҳозиржавоблик билан «Лаббай!» дея жанговар шеърий сози билан жўр бўлди.

Мақсуд Шайхзоданинг шоирона тафаккур ва тасаввурида Ленин ва партия бир-биридан ажралмас, бир-бирига куч ва қудрат бахш этувчи ягона, мужассам образ. Мана шу марказий ва етакчи образ шоир қаламидан яралган байт, рубоий, шеър, фалсафий манзума ва достонларида, бадиий публицистик мақолаларида самимий шавқ-завқ, ўзига хос санъат ва маҳорат билан ташвиқ қилинди.

Асримизнинг куч-қудрати, замонадаги энг улуғвор зафарларнинг ижодкори партиямиз эканлиги шоир сатрларида жаранглади. У, партиямиз мадҳида:

Мураббийимиз Компартия —
коллектив даҳо.
Давримизнинг равшан ақли,
шони, виждони,
Ишбошимиз, йўлбошчимиз, нур
чароғбони, —

каби оташин мисралар тўқийди. «Ўлмас Ленин фарзанди» сифатида тарих саҳнасига чиққан Коммунистик партия мазлумлар зеҳнига озодлик учун кураш нурини бахш этди, идрокини ёритди, равшан уфқлар сари йўллади. Худди шунинг учун ҳам у:

Халқ бахтининг омилкори,
халқ Партияси,
Ишчи синфин илғор кучи,
ирода — пўлат,
Енгмоқликни одат қилган
зафар устаси,
Уфқларни аниқ кўрар,
билими — қудрат...
Сенга оздир шоир ёзса қанча
мадҳия,
Ўлмас Ленин фарзандисан,
пўлат Партия.

Асримизда неча-неча турли партиялар мавжуд. Аммо улар орасида фақат Коммунистик партиягина «Бахт ҳусинининг наққоши», «Ғалабамиз машъали», шу боисдан элу элатлар, қардош миллатлар улуғ партиядан чексиз миннатдор; шу элнинг, демакки, партиянинг фарзанди бўлган шоир ҳам ўзини «Гражданман — партиянинг содиқ солдати» деб билади. Ленин ва Партия туфайлигина чин инсоний шарафга эришган шоир «Эркин ҳаёт фалсафасин куйлайман бардам» дея, садоқат туйғуларини баралла овоз билан куйлайди.

Коммунистик партия мадҳида кўпгина шоирлар қалам тебратди: улар қаламидан бунёдга келган манзумаларни, образли қилиб айтганда, жонажон партиямиз ҳақида ёзилган салобатли ва сероҳанг симфония дейиш мумкин. Бинобарин, шу симфонияни ташкил этган ҳаётбахш мусиқанинг энг жарангдор тароналари Мақсуд Шайхзода назмида жилоланган десак, муболаға бўлмас.

Товушлар лашкари —
симфониядан,
Бўлғуси шаҳарда боғ-
майдонгача,
Умрлар зарраси бир сониядан
Коммунизм манзили зўр
даврангача,
... Беш йиллик китобда бари
мунаққаш,
...Партия бизники, Биз
партияники!

дея шоир Коммунистик партия шаънига мадҳиялар битади. Шоир «Партбилет» манзумасида шарафли ва фахрли унвоннинг калити — партбилет дея таърифлар экан, унинг назарида бу алвон китоб — меҳнаткаш башарнинг барча юксак ва олижаноб фазилатларининг жамъул-жамъидир. Шу алвон китобга битилган «Совет Иттифоқи Коммунистик партияси» жумласининг ҳаёт каби кенг, теран ва улуғвор маъносини ўзига хос қуйма мисраларда очади:

Жавобгармиз бу дунёга,
инсониятга,
Жавобгармиз биз бу кунга,
эртанги кунга.
Ойга, кўкка, китобларга,
маданиятга,
Урмонларга, уммонларга,
тонгга, тўлқинга...

Худди мана шу туфайли, партия аъзоси энг пок қалбли, коммунистик жамият қуриш учун олиб борилаётган курашда етакчи куч бўлмоғи ҳам фарз, ҳам қарз. Шоир коммунистнинг маънавий қиёфасини таъриф ва тавсиф қилар экан, уни илғор башариятнинг энг эзгу хислатларини ўзида мужассамлантирган олижаноб инсон, даврнинг шижоаткор, ташаббускор фарзанди, элу юрт манфаати йўлида ҳар қандай мушкулликларни бартараф қилишга қодир шахс сифатида тасвирлайди:

Халқ бировни коммунист
деса —
Бу баҳода имон ва виждон.
Коммунист бор жойда —
ростгўйлик,
Қувғиндадир туҳмат ва бўҳтон.

Муҳсин ЗОКИРОВ,
филология фанлари кандидати.

ВЕНГРИЯ КЎРГАЗМАСИ ТОШКЕНТДА

Тошкентдаги «Победа» маният ва истироҳат боғининг бағридаги Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси павильонларидан бирида Венгрия «Будавокс» алоқа техникаси акционерлик жамияти корхоналари ишлаб чиқарган маҳсулотлар намойиш қилинмоқда. Унда энг замонавий типдаги телефон станциялари намуналарини ҳам учратасиз. Бундай станциялар, муассасаларлар ҳамда қишлоқ жойларда фойдаланиш учун қулай. Кўргазма бўлимларидан юқори сифатли телефон аппаратуралари, радиореле, хилма-хил каналли алоқа воситалари ҳам ўрин олган.

Венгер дўстларимиз икки йил аввал шундай кўргазмаларни Минскда, Киев ва Ленинград шаҳарларида намойиш қилганди. Ўтган йили Москвада Венгрия Халқ Республикасининг 25 йиллигига бағишланган махсус кўргазма ташкил этилганди. «Будавокс» маҳсулотлари барча социалистик мамлакатларга юбориб турилади. Капиталистик мамлакатлар ва ривожланаётган мамлакатлар ҳам Венгриянинг бундай техника воситаларига жазман харидор.

Кеча — кўргазма очилган куни венгриялик мутахассислар ўзлари намойиш этаётган алоқа техникаси воситалари тўғрисида бу ерга келганларга маълумотлар бердилар. Кўргазма 23 сентябргача давом этади. «Будавокс» акционерлик жамияти корхоналари маҳсулотларини энг кўп сотиб олувчи мамлакатлардан бири Совет Иттифоқи ҳисобланади.

«Будавокс» венгер кўргазмаси Тошкентда намойиш қилинаётганининг сабаби тўғрисида меҳмон мутахассис Пал Сюч мана бундай деди:

— Гап шундаки, бизнинг мамлакатимизда ишлаб чиқарилган алоқа техникаси воситалари Ўзбекистонда ҳам анчагина. Шунингдек, кўргазмани Венгрияда тайёрланган алоқа техникаси воситалари намуналари билан Ўрта Осиё республикалари ҳам бу ерда танишади деган умиддамиз. Шунинг учун кўргазмани ташкил қилишга ҳам пухта тайёргарлик кўрдик.

А. ОМОНОВ.

СОВЕТ ХОДИМИ МИНБАРИ

ҚИШЛОҚ СОВЕТИНИНГ ОБРЎЙИ

КПСС XXIV съезди маҳаллий Советларнинг фаолиятини тағин ҳам активлаштириб юборди. Партия Марказий Комитетининг «Меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар Советларининг ишини янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги маҳаллий Советларнинг роли ва обрўйи янада ошди. Бу қарорга кўра кооператив ҳамда корхоналар фондларидан ажратмаларнинг бир қисми эндиликда маҳаллий бюджетга тушади. Бундан ташқари бир қатор имтиёз ва ҳуқуқлар ҳам берилдики, маҳаллий Советларнинг обрў-эътибори кўтарилди, имкониятлари кўпайди.

Биз партия, ҳукуматимиз ғамхўрлигига жавобан зўр масъулият ҳис этиб, ҳар бир ишга ижодий ёндошадиган, уни пухта ҳамда пишиқ бажарилишини таъминлайдиган бўлиб қолдик. Энг қувончлиси, меҳнаткашларнинг турмуш шароити кун сайин яхшиланмоқда. Уларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондириш учун барча резерв ва имкониятлар ишга солинаётир. Йил бошидан буён 70 хўжалик янги уйларга кўчиб ўтди. Йил охирига қадар уларнинг сони 150 дан ошади. Навоий номли мактаб учун 520 ўринли икки қаватли мактаб биноси фойдаланишга берилди. 90 болага мўлжалланган иккита янги типдаги боғча-ясли биносини яқин кунларда фойдаланишга топширилади.

Қишлоқ Совети ижроия комитети уй-жой ва маъмурий бинолар, маданий-маиший объектларда қурилиш сифатини қай тарзда эканлигини алоҳида назорат қилиб боряпти. Бу масала қишлоқ Совети сессиялари ҳамда мажлисларида тез-тез муҳокама қилиб турилади. А. Ражабов, С. Сиддиқов, З. Ортиқова каби депутатларнинг бу масала юзасидан ҳисоботлари эшитилди. Қишлоқдаги қурилиш ва ободончилик ишлари колхоз правлениеси билан ҳамкорликда бош план асосида олиб борилмоқда. Бу соҳада область Советининг депутати М. Маҳкамова, район Советининг депутатлари З. Ҳайитова, Б. Шимова, Р. Тўраеваларнинг хизмати катта. Улар баъзи муҳим масалаларни район, область Советн сессиялари муҳокамасига киритиб, тегишли ташкилотлар ҳамда идораларнинг диққатини ҳал бўлмаган масалаларга тортмоқдалар. Шу тариқа шифер, тахта, цемент ёки бошқа турдаги қурилиш материалларининг етказиб берилишида содир бўладиган узилишларнинг олдини олмоқдалар.

Юқорида қайд этганимиздек, маҳаллий Советларнинг ҳуқуқлари фақат қурилиш ёки ободончилик ишларини юритиш билан чекланмайди. Ҳозирги кунда қишлоғимизда бешта магазин, ошхона, новвойхона, 40 ўринли шифохона, тўртта фельдшер-акушерлик пункти, дорихона ишлаб турибди. 120 точкали автомат телефон меҳнаткашлар хизматида. Кўпчилик хонадонларга табиий газ ўтказилган, Маиший хизмат уйи, қишлоқ клуби, ва бошқалар бор. Буларнинг бир меъёрда қишлоқ аҳолига хизмат этишини таъминлашда депутатларимизга алоҳида масъулият юклатилган. Қишлоқ Совети ижроия комитети Охунбобоев номли колхознинг марказий қўрғонидан Свердлов райони марказига қадар бўлган ва хўжаликнинг асосий ички йўлларини асфальт қилишда катта ютуқларга эришди. Ўтган йили 12 километр масофадаги бригадалараро ички йўлларга асфальт ётқизилган бўлса, ҳозирги кеча-кундузда Мурғак қишлоғини колхоз маркази билан боғлайдиган йўлнинг сўнгги километрларига қора қоплама ётқизилаётир.

Маҳаллий Советларга берилган имтиёз ва ҳуқуқлар қаторида меҳнаткашларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш, қишлоқ хўжалиги давлат планларини бажарилишини таъминлаш муҳим ўринда туради. Бу соҳада қишлоқ хўжалик доимий комиссияси (аъзолари З. Шарипова, А. Рўзиев, Н. Жумаев, Х. Саидов) яхши иш олиб бормоқдалар. Колхоз ўтган беш йилликда давлатга 21400 тонна ўрнига 25674 тонна пахта етказиб берди. Деҳқонларимизнинг бу йилги марраси 6500 тоннадир. Шунингдек, жуда кўп гўшт, сут, тухум, жун ва бошқа турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирилиб, давлатга сотилади. Ҳозирги кунда колхоз далаларида юксак мажбуриятга яраша мўл ҳосил тўпланмоқда. Депутатлар меҳнатда шахсий намуна кўрсатмоқдалар.

Биз маҳаллий Советлар фаолиятини янада активлаштиришга қаратилган партия, ҳукумат тадбирларини изчил амалга оширамиз. Аҳолининг серқирра талаб-эҳтиёжларини синчиклаб ўрганамиз. Янги беш йилликда қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш шароитини тағин ҳам яхшилаш, маданиятини юксалтиришда ғайрат кўрсатамиз. Қишлоқ турмушини шаҳар турмуши билан тобора яқинлаштиришга муносиб ҳисса қўшамиз. Бу шарафли ишимизда имтиёз ва ҳуқуқларимизнинг ошганлиги ёрдам беради.

Ҳ. ҚУРБОНОВА,
Бухоро область Свердлов районидаги Хумданак қишлоқ Советининг раиси.

Чеккасига «оқ олтин»дан гул таққан бу қизлар — пахтазор юлдузларидир. Суратларда: (юқорида) Термиз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг чевар теримчиси Норҳол Темирова эл хирмонига ҳар куни 90-100 килограммдан дурдона тўкмоқда. Балиқчи районидаги Киров номли колхознинг илғор теримчиси Фотима Абдураҳмонова (пастдаги сурат) мавсумда 10 тонна пахта теришга сўз берган. У ҳозир ҳар куни 100 килограммга етказиб «оқ олтин» термоқда.

М. Мерганов, Т. Ғофуров фотолари.

ҚАТРАЛАР

ОНА ҚАЛБИ

Кўчада бир аёл энтикиб келяпти. Қўлида икки дона қизил гул. Колхоз клубига етгач ўнг тарафга — басавлат ҳайкал томонга юрди.

Аёл Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган қаҳрамонлар хотирасига қурилган ҳайкалга тикилиб қолди. Сўнгра узун, қотма бармоқлари билан мармар тошларни сийпалаб кўзларига суртди. Қўлидаги икки дона гулни жангчилар ҳайкали пойига қўйгача, ўйчан туриб қолди.

Не хаёлларга толди бу муштипар она?! Шу ҳайкал ўрнида ўғилларини кўтариб катта қилганинимми? Ёки шу совуқ мармарда фронтда ҳалок бўлган иккала ўғлининг тимсолини кўриб, ўйланиб қолдимикин?!

Йўқ, она гўдак эмас, у ўзини ўзи алдай олмайди. У фарзандларининг исми ўйиб ёзиб қўйилган лавҳага сажда қилади. Ҳа, она ҳар сафар, ҳар саҳар ўзини овутгани келади-ю, лекин йиғлаб кетади. Нега?

Бунинг сабабини айтолмайман. Буни фақат оналаргина билса керак.

Кампир ва кабутар

Тўқсонларни қоралаб қолган бир кампирникида турибман. Жуда самимий, дилкаш ўзи. Қачон қараманг, алланималарни эрмак қилиб ўтиради.

Бир куни кечқурун ярим бўхонка нонни майдалаб ўтирганини кўриб қолдим. Бечоранинг тишлари йўқ-да, бўлмаса нонни ҳам шунчалар майдалаб ермиди? —дедим ичимда.

Эрталаб барвақт уйғондим. Апил-тапил кийиниб ҳовлига чиқдим. Қарасам, боягн кампир кичкина курсичага ўтириб, топ-тоза супирилган жойга нон увоқларини сепяпти. Аллақаёқлардан учиб келган кабутарлар кампирнинг атрофида парвона бўлиб, дам нон чўқишади, дам юқорига кўтарилиб қанот силкитишади. Қорни тўйганлари эса наридаги ҳовуз сувига тўш уриб, ўйнашади.

Кампиршо бўлса кабутарларга тикилганича жим қолади. Нималар эсига келаётган бўлса ҳозир? Билмадим. Лекин, назаримда, кампирнинг қўл етмас манзиллардаги ёшлиги бир келиб, бир кетиб, бир қўниб, бир учиб тургандай туюларди.

Самад ҲОДИРОВ.

Турли мамлакатларда

*

Мальдив Республикаси яқинда ўз мустақиллигининг олти йиллигини нишонлади. Бундан олти йил илгари Мале архипелагининг асосий ороли устида ривожланаётган ёш мамлакатнинг давлат байроғи кўтарилган эди. Суратда: Мальдив Республикасининг соҳил қисми.

В. Шкалябин фотоси, (ТАСС).

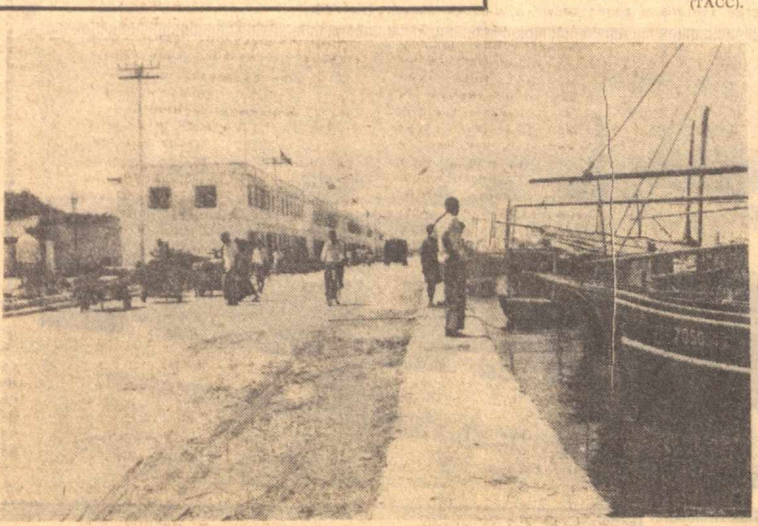

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ ҚОҲИРА. 13. Янги конституцияга биноан Миср Араб Республикасининг бош министри Маҳмуд Фавзий истеъфо бериш тўғрисидаги аризасини президент Анвар Садатга топширди.

Президент, Анвар Садат, дейилади МЕН агентлигининг хабарида, мамлакатнинг янги ҳукуматини тузишни Маҳмуд Фавзийга топширди ва истеъфога чиққан ҳукумат аъзоларидан янги министрлар кабинети тузилгунча ўз зиммаларидаги вазифаларни бажариб туришни илтимос қилди.

◆ ЖАЗОИР. 13. 35 мамлакат иштирок қилган 8-халқаро ярмарка бу ерда ёпилди. Жазоир халқаро ярмаркаларининг ҳаммасида ҳар доим қатнашиб келган Совет Иттифоқи павильони катта олтин медаль ва биринчи даражали диплом билан тақдирланди.

Англия ҳукумати Шотландиядаги «Аппер Клайд шипбилдерс» кемасозлик фирмаси инқирозга учрагандан сўнг унга молиявий ёрдам кўрсатишдан воз кечди. Натижада унинг бир қисми ёпилиб неча минг кемасоз бекор қолиши хавфи туғилди. Ишчилар ҳозир бу ерда курашнинг янги формасини қўллашмоқда. Улар верфни эгаллаб олиб ишни давом эттиришяпти. Шотландия кемасозларининг кураши фақат Англиядагина эмас кўпгина чет мамлакат меҳнаткашлари томонидан ҳам қўллаб қувватланаётир. Суратда: устахона олдида назоратга қўйилган ишчилар корхонага кираётган машинани текширишяпти.

В. Кузнецов телефотоси, (ТАСС).

АНГЛИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ КУРАШИ

Денгиз соҳилидаги Блэкпул шаҳрида Британия тред-юнионлари конгрессининг 103-съезди ўз ишини тамомлади. Британия тред-юнионлари конгрессида ўн миллиондан ортиқ уюшган меҳнаткашларнинг аъзо эканлиги ҳам бу воқеа Англиядаги ишчилар ҳаракати учун ғоят муҳим эканлигини исбот этади.

Британия тред-юнионлари конгрессининг бу съезди Англия меҳнаткашлари учун оғир бўлган бир пайтда ўтди: Мамлакатнинг экономикаси тушкунликка юз ўгирди, консерваторлар ҳукумати эса монополияларнинг хоҳиш-иродасини бажариб, меҳнаткашларининг сиёсий ва иқтисодий ҳуқуқларига тобора қаттиқ ҳужум қилмоқда. Консерваторлар «Саноатдаги муносабатлар тўғрисида» деб аталган ва ишчиларга қарши қаратилган ваҳшиёна қонунни қабул қилишга парламентни мажбур этдилар. Мамлакатдаги ишсизлар сони 900 минг кишига етди. Кейинги 30 йил мобайнида бундай ҳунук аҳвол ҳеч қачон кўрилмаган эди. Нарх-наво йил сайин камида 8 процент ошмоқда, солиқлар кўпайтирилмоқда, квартира ҳақи кўтарилмоқда.

Англиянинг миллион-миллион меҳнаткашлари капиталистларнинг ҳужумига жавобан ўз сафларини жипслаштирмоқдалар, забастовка курашини кучайтирмоқдалар. Шотландиянинг асосий кемасозлик концерциуми бўлган «Аппер клайд шипбилдерс» фирмаси ишчилари маҳкам жипслашиб, қатъий кураш олиб бориш намунасини кўрсатмоқдалар. Концерциум синиб, ҳукумат кемасозлик ишхоналарини ёпиш тўғрисида қарор қабул қилганидан кейин ишчилар бу қарорга бўйсунишдан бош тортдилар. Улар кемасозлик ишхоналарини ишғол қилдилар ва икки ойдан буён бу корхоналарни ўз назоратида сақлаб келмоқдалар.

«Саноатдаги муносабатлар тўғрисида» деб аталган ва ишчиларга қарши қаратилган қонун ҳақидаги масала юзасидан Британия тред-юнионлари конгресси съездида ғоят қизғин мунозаралар бўлганлиги тасодифий бир ҳол эмас. Бу қонун касаба союзларини заифлаштириб қўйиш, уларни ҳукумат назорати остига олиш ва меҳнаткашларнинг иш ташлаш ҳуқуқини кўп жиҳатдан чеклаб қўйиш мақсадини кўзда тутади. Қонун давлат органларида касаба союзларини, албатта, рўйхатга олишни мўлжаллайди. Съезд овозларининг кўпчилиги билан бунга қарши чиқиб, ишчиларнинг манфаатларига хилоф бўлган қонунларни қатъиян рад этди.

Блэкпулда муҳокама қилинган иккинчи муҳим масала — консерваторлар ҳукуматининг Англияни Ғарбий Европадаги «Умумий бозор»га жалб этиш ниятига нисбатан касаба союзларининг муносабати тўғрисидаги масала бўлди. Британия тред-юнионлари конгрессига Бирлашган касаба союзлари кўпчилигининг бу масаладаги фикри ҳам Лондон ҳукуматининг позицияларига тамомила зиддир. Съезд қатнашчилари қабул қилинган резолюцияда консерваторларнинг планларини рад этдилар ва шу билан бирга Англиянинг «Умумий бозор»га аъзо бўлиб кириши мамлакат меҳнаткашларига эмас, балки монополиялargагина наф келтириши мумкин, деб таъкидладилар.

Съезд биноси олдига тўпланган меҳнаткашлар Британия тред-юнионлари конгресси съездига қараб йўл олган делегатларни ҳар куни эрталаб «Шотландия кемасозларининг кураши — бизнинг курашимиз!» деган сўзлар ёзилган плакатлар билан кутиб олишди.

Маълумки, Британия тред-юнионлари сафида миллионларча ишчилар билан бир қаторда неча юзлаб касаба союз арбоблари ҳам бор. Уларнинг кўплари ўнг позицияда туриб, монополияларга хизмат қилмоқдалар. Бундан ташқари Британия тред-юнионлари конгресси кенгашидаги кўпчилик ўнгларга тарафдордир. Ўнг касаба союз бошлиқларининг қаршилик кўрсатишига қарамай, съезд кун тартибидаги асосий масалалар юзасидан ишчиларнинг талабларини изҳор қилган экан, бу нарса Британия меҳнаткашлари ўз сафларини жипслаштиришга қатъий қарор бериб, янги синфий жангларга актив тайёргарлик кўраётганликларидан далолат беради.

Ю. КОРНИЛОВ. (ТАСС).

РАҚИБГА ТАЪСИР ЎТКАЗМОҚДА

АҚШ ўзининг савдо соҳасидаги асосий рақиби Японияга ўтказаётган мислсиз таъсири фақат иқтисодий жиҳатлар билан чекланиб қолаётгани йўқ. Америка обзорчиларининг ёзишига қараганда, АҚШ ҳукумати Япониянинг ҳарбий харажатларини кўпайтириш ва жумладан АҚШдан қурол-яроғлар харид қилишни кўпайтириш умидидан қайтгани йўқ. Буни АҚШ давлат секретари Рожерснинг айтган гаплари ҳам кўрсатиб турибди. Рожерс «Биз Япониянинг ҳарбий бюджети ўсиши билан бир қаторда АҚШдан ҳарбий моллар ҳам сотиб олишни кўпайтиради, деб кутмоқдамиз», деди.

«Вашингтон пост» газетаси буни Япониянинг Вашингтон учун тайёрлаб қўйгач «яна бир зарбаси» деб тавсифламоқда. Вашингтон томонидан Токио олдига қўйилган асосий талаблардан бири, деб ёзади газета, Япония территориясидаги Америка қўшинлари ва ҳарбий базалари учун қилинаётган харажатларни Япониядан «ундириб олиш» тўғрисидаги талаб бўлди. АҚШ ҳозирги вақтда шу мақсадлар учун йилига бир миллиарддан кўпроқ пул сарфламоқда. Пентагон бундан ташқари, Япония АҚШдан самолётлар, ракеталар ва бошқа хил қурол-аслаҳалар сотиб олсин, деб талаб қилмоқда.

ЗИДДИЯТЛАР КЕСКИНЛАШМОҚДА

ТОКИО. Япония — Америка савдо ва иқтисодий ишлар комиссиясининг 9 ва 10 сентябрь кунлари Вашингтонда бўлиб ўтган саккизинчи сессияси жуда кам натижа берганлиги икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий зиддиятлар жуда чуқурлашганлигини яна бир марта яққол кўрсатибгина қолмасдан, шу билан бирга Япония — Америка муносабатлари бундан буён янада кескинлашувидан ҳам дарак беради, албатта.

Вашингтондаги учрашув натижалари Японияда умидсизлик туғдирди. «Бу сафарги сессия, — деб ёзади «Ниҳон Кэйдзай» газетаси, — кескинлик, зиддиятлар ва ўзаро ишончсизлик вазиятида ўтди. Деярлик барча масалаларни ҳал қилишни келажакка қолдиришга тўғри келганлигини афсусланиб қайд қилмасдан иложимиз йўқ. Япония — Америка комиссияси валюталарнинг беқарорлиги, савдо баланси мезон бўлмай қолаётганлиги, ташқи савдони ва капитал маблағлар солишни либераллаштириш, иенани ревальвация қилиш ва АҚШ қўшимча пошлиналар жорий қилганлиги сингари жуда муҳим проблемаларни муҳокама қилди-ю, лекин бу масалаларда томонларнинг фикрлари бутунлай бошқача бўлди».

Японияда сақланиб турган Америка қўшинлари учун қилинаётган харажатларни тўлашни, шунингдек беш юз миллион долларлик қурол-яроғларни ва ҳарбий техникани сотиб олишни Вашингтон Япониядан талаб қилганлигига матбуот эътиборни жалб этмоқда.

«Асахи» газетасининг фикрича, Япония — Америка вакилларининг келгуси йил бошида ўтказиладиган амалий кенгашида бу масала марказий масалаларнинг бири, бўлади.

АСРЛАР ОША ЕТИБ КЕЛГАН МАКТУБ

Тянь-Шань тоғларининг абадий қор билан қопланган чўққилари яқинида «хат» ўйиб ёзилган харсанг тош топилди. Олимлар бу хат эрамиздан олдин тўртинчи асрда «битилган» деб тахмин қилмоқдалар. Бу «хат» талас алфавитининг ўн уч харфидан иборат. Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ғайниддин Мусабоев ўқишга муваффақ бўлган бу хатда туркий қабилалардан биттасига ҳукмдор бўлган хонлардан бирининг номи айтилган.

Олимнинг айтишига қараганда, туркий қабилалар эрамиздан анча олдин ҳам давлат бўлиб бирлашиб яшаганлар, бу давлатнинг маркази ҳозирги Қозоғистоннинг Еттисув областидаги Или дарёси хавзасида жойлашган.

Ўтказилган тадқиқотлар ёдгорлик топилган жой билан аталган Кеген ёдгорлигининг тили жуда қадим замонга тўғри келади. Буни харсанг тошдаги тамға ҳам кўрсатиб турибди. Тошдаги бу тамға шу вақтгача Қозоғистон территориясида топилган ҳамма тамғаларнинг энг қадимийси деса бўлади.

(ТАСС мухбири). Олмаота.

ЗЎРАВОН

ФЕЛЬЕТОН

— Қоч, зўравон келяпти!..

Йўл бошида келаётган Ёқубжонни кўрган одамлар чўчиб ўзларини панага олишди. Хўш, ўзи нима гап?

Ёқубжон эндигина қирқ ёшга қадам қўйди. Етти фарзанди бор. Маълумоти ҳам чакки эмас — тўрт синф!

— Худо ҳар банданинг билимига барака ато қилсин, — дейди Ёқубжон, — менинг билимим ана шунақа билимлардан. Шунинг учун ҳам тўрт йилдан буён Гагарин район сув хўжалиги бошқармасининг 7-сув тақсимлагич участкасида инженер гидротехникман!

Қаранг-а, чиндан ҳам Йўлдошевнинг билими баракали экан. Шундай бўлмаса, қачонлардир олган жиндаккина маълумоти билан инженер-гидротехник лавозимига кўтарила олармиди?!

Ёқубжон ўз билимидан унумли фойдаланишда ҳам Сурхондарёда ягона. Чунончи, у истаган ташкилотига шикоят хати, одамлар устидан туҳматномалар ёза олади.

Ҳурматли газетхон, шундай «топилмас» одам «Советобод» совхозига қаердан келиб қолди-ю, нима «янгиликлар» бунёд этди, деб сўрарсиз? Ҳаққоний савол! Бу ҳақда батафсилроқ сўзлаб бермасак, шахсан мулла Ёқубжоннинг ўзлари ҳам биздан ранжиб юришлари, бирор ташкилотга устимиздан арзнома битиб юборишлари ҳеч гап эмас.

Ёқубжон Йўлдошев асли деновлик. «Советобод» совхозига 1967 йилнинг январида кўчиб келган. Орадан бир ҳафта ўтмай божаси Мўйдинжонни ҳам Деновдан оиласи билан кўчириб келтирди. Лекин негадир Муйдинжон унинг кўзига бирданига ёмон кўриниб қолди. Бир куни:

— Ҳой, Муйдин, сени жиним хуш кўрмаяпти! — деди-да, у билан чарчагунича тепкилашди.

Шўрлик божа Деновга кўчиб кетди-ю, зўравоннинг навбатдаги зарбаларидан омон қолди.

Е. Йўлдошевнинг «Советобод» совхозидаги «полвонлик» фаолияти ана шундай бошланган эди. Ёқубжон қўли келиб қолгач, дастлаб акасини, кейинроқ қўшнилари А. Шукуров, Т. Тўйчиев, Н. Топматовларни калтаклаб, «малакаси»ни анча оширди. Энди бирор кишига тарсаки тортмаса, қаҳрамонимизнинг қўли қичийдиган бўлиб қолди. Хуллас калтак ейиш навбати хотинига етди.

— Қани, лаш-лушларингни кўтар, ҳой хотин!

— Нега, дадаси?

— Жиним ёқтирмаяпти!

— Вой, ўлай!

— Мана, ўлсанг ўлақол!

Шу ерга келганда хотинга мушт ёғилди. Болалар чирқирашди. Дод-фарёд овозини эшитган қўни-қўшнилар бу ерга етиб келиб, қаттиқ жароҳатланган аёлни касалхонага, «полвон»ни эса, милицияга жўнатишди. Шундай қилиб, Ёқубжон 15 сутка «дам олиб» чиқди!

Орадан бир неча кун ўтгач, район сув хўжалиги бошқармаси ҳузуридаги касаба союз ташкилоти аъзоларининг йиғилиши ўтказилиб, унда Е. Йўлдошевнинг хулқ-атвори, иш фаолияти муҳокама қилинди. Мажлис аҳли Йўлдошевни ўз вазифасидан бўшатиш ҳамда совхоз территориясидан кўчириб юборишни хўжалик раҳбарларидан илтимос этди. Шундай қилиб, район сув хўжалиги бошқармасининг 1970 йил 1 сентябрдаги 35-буйруғига биноан Йўлдошев ишдан олинди.

Биласиз-ку, Ёқубжон анойи одам эмас. «Ноҳақ буйруқ чиқарган» раҳбарлар устидан юқори ташкилотларга арз қилади. Бир куни кечаси ўйлаб ётиб, бошқарма бошлиғи Қ. Пирматов ҳақида битиладиган шикоятномасининг нусхасини ҳаёлида пишитиб олди. Кейин қайси бирдир боласининг катак дафтари ўртасидан икки варақ кўчириб, ёза бошлади. Арзнома тамом! Эртасига эрталаб уни тўрт буклаб район халқ суди идорасига кириб борди.

— Мени ноҳақ ишдан бўшатишди, мана буни ўқинглар, — бу ерда ўтирган одамларнинг кўнглини юмшатиш учун дангал йиғлаб юборди. Лекин бу билан уларни алдай олмади. Текшириш натижасида Е. Йўлдошевнинг ноҳақлиги аниқ бўлди.

— Хап сенларними! Устларингдан область судига арз қиламан!

Е. Йўлдошев айтганини қилди. Область халқ судидагилар унинг сўзларига ишонишди. Шундай қилиб, Йўлдошевни ишдан бўшатиш ҳақидаги буйруқ бекор қилинди.

Осонликча эришилган бу муваффақиятдан ғурурланиб кетган Йўлдошев ўзини бутунлай йўқотиб қўйди. Мана, мени кўрдингми, деб кўринганга дағдаға қиладиган бўлди. Ишдан бўшатилганидан кейин бекор юрган кунлари учун эса маош ундириб олди.

Шу йилнинг 7 мартида қаҳрамонимиз «ғалабалари» шарафига ўлгудай ичди. Кейин уйидаги рўзғор асбобларини уриб синдирди. Бунга ҳам қаноатланмаган бўлса керак, қўшниси Норхол Жумаевага болта олиб югурди. Бу «хизмат»лари ҳам бекор кетмади. Яна 15 сутка ётиб чиқди.

Е. Йўлдошев Н. Жумаевани шикастлай олмагач, уларга қарашли боғни тортиб олиб, аламидан чиқмоқчи бўлди. Шу мақсадда у хотинини етаклаб Тошкентга — Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига етиб келди.

— Шу ерга кириб дод солсанг! Боғимизни бировлар тортиб оляпти, дейсан!

Е. Йўлдошев хотинига ана шундай деб уқтирди. Хотин ҳам унинг айтганларини қўлидан келганча бажо қилади.

Министрликдаги ўртоқлар бу «муштипар» аёлнинг додига қулоқ солишди. Улар район раҳбарларига телефон қилиб, Йўлдошев ва унинг оиласига нисбатан муносабатни ўзгартиришни илтимос қилишди. Шундан кейин министрлик Гагарин районига одам юбориб, Йўлдошевнинг шикояти бўйича текшириш ўтказтирди. Фирибгарнинг найранги фош бўлди.

Аммо Е. Йўлдошев тинчимади. Хотини ва уч боласини етаклаб Москвага жўнади. У ерда катта ташкилотлардан бирининг қабулхонасига кириб, дод-вой қилишди.

Москвадан қайтиб келганидан кейин ҳам Е. Йўлдошев ўз «фаолият»ини авж олдираверди. Бир куни у қўшниси Х. Бобохоновнинг уйида каттароқ одам йўқлигини билиб, унинг томорқасидаги ковун-тарвузларини юлиб ташлади. Уй эгасининг қизи Гуландом қаршилик қилган эди, ҳушидан кетгунча дўппослади. Бундан хабар топиб, қизининг ёнини олган Норхол Жумаева ҳам калтак зарбидан азоб чекди. Зўравон унинг белини майиб қилган эди.

Хуллас, Е. Йўлдошев кундан-кунга ҳаддидан ошиб бораётир. Негаки, Сурхондарё область, Гагарин районида уни жиловлаб қўйишга дадил киришган бирор ташкилот топилганича йўқ.

А. ХАЛИЛОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

СПОРТ ХАБАРЛАР

МЕҲМОНЛАР ҒОЛИБ КЕЛДИ

Чирчиқлик кимёгарларнинг «Сплав» спорт саройида бир неча кун давом этган беллашувлар ниҳоясига етди. Халқаро шашка бўйича ўтказилган Бутуниттифоқ аёллар биринчилигида олтин медаль совриндори бўлиш бу сафар меҳмонларга насиб этди. Биринчиликни қўлга киритган калининсклик моҳир шашка устаси Татьяна Степанова 9 имкониятдан 7,5 очко тўплаб муваффақият қозонди. Ғолибдан бир очкогина орқада қолган Михайловская кумуш медаль совриндори бўлди. Бронза медали эса 5,5 очколи Дубатовкага берилди. Бундай катта курашда илк бор куч синашган республикамиз вакиллари — тошкентлик ёш шашкачилар Озода Аҳмедова билан Иброҳимоваларга бу мусобақа ўзига хос имтиҳон бўлиб қолди. Улар 3,5 ва 3 тадан очко тўплашган бўлса да, мастерлар билан жангда ҳар қалай бўш келишмади.

МЕРГАНЛАР МАМНУН

Республикамиз пойтахтида яна бир спортчилар маскани барпо этилди. «Динамо» стадиони территориясида аниқ нишонга олиш шайдолари учун мерганлик уйи фойдаланишга топширилди. Бу спорт иншооти уч қаватли бинога жойлашган бўлиб, 25 ва 50 метрли отиш тирлари билан таъминланган. Мерганлик бўйича замонавий техника билан жиҳозланган бинода отиш ва машқлар учун барча шарт-шароитлар муҳайё.

НАВБАТ — КАТТА КУРАШГА

Қардош Қозоғистоннинг пойтахти Олмаотада «Спартак» спорт жамияти марказий совети шахсий биринчилиги бўлиб ўтди. Бокс бўйича ўсмирлар ўртасида ўтказилган бу олишувларда тошкентлик чарм қўлқоп устаси Марат Ҳасанов муваффақият қозонди. У ўз вазн тоифаси бўйича биринчиликни эгаллаган бўлса, Маратнинг ҳамшаҳарлари Н. Савельев, Р. Норхўжаев, Н. Шилин, С. Коробковлар бронза медали совриндори бўлишди. Энди улар яна шу шаҳарда ўтказиладиган мамлакат биринчилигида куч синашиб, ўз маҳоратларини намойиш этадилар.

23 ОЛТИН МЕДАЛЬ

Бу сафар совет спорти шарафини сузувчиларимиз эъзозлашди. Сув остида сузиш усталари Франциянинг Авильон шаҳрида ўтказилган Европа чемпионатида катта ғалабага эришдилар. Улар ғолиблар учун мўлжалланган 24 олтин медалнинг 23 тасини қўлга киритишди. Мусобақада ўрнатилган 11 жаҳон рекордининг 10 таси совет спортчиларига насиб этди. Сузувчиларимиз шунингдек, 20 та кумуш ва 8 та бронза медали соҳиби бўлиб қайтишди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИГА ЭГА БЎЛГАН ҒРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ ОРГАНЛАРИ ГРАЖДАНЛАРГА ТЕГИШЛИ БЎЛГАН ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИНИ КЎНГИЛЛИ СТРАХОВАНИЕ ҚИЛАДИЛАР.

1969 ЙИЛДАН БОШЛАБ ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИ ИМТИЕЗЛИ РАВИШДА СТРАХОВАНИЕ ҚИЛИНАДИ.

Шартнома бўйича белгиланган тартибда регистрация қилиниши лозим бўлган қуйидаги транспорт воситалари страхование қилиниши мумкин: автомашиналар, мотороллерлар, мопедалар, моторли, елканли ва эшкакли қайиқлар, катерлар, кемалар.

Авария, ўт тушиши, портлаш, табиий офат натижасида нобуд бўлиши ва шикастланиши ҳамда ўғирлаб кетиш содир бўлганда транспорт воситаларига страхование тўловлари тўланади.

Страхование қилиш шартномалари бир йилга, ҳамда 4 ойдан 6 ойгача тузилади.

Страхование қилувчи транспорт воситасини эскиришини хисобга олиб мавжуд давлат савдо нархи атрофида страхование суммасини белгилаши лозим.

Транспорт воситаларининг кўнгилли страхованиеси бўйича тўлов суммаси транспортнинг турига, страхование суммасига ва страхование муддатига боғлиқ.

Бир йилдан кам муддатга тузилган шартномаларда тўлов бир йиллик суммадан 4 ойга 50 процент, 5 ойга 60 процент, 6 ойга 70 процент тўланади.

Кўнгилли страхование шартномасини тузиб Сиз кутилмаган моддий қийинчиликлардан ўзингизни ҳоли қилишингиз мумкин.

Ишхонангизга ва турар жойингизга Госстрах агентини чақириб страхование шартномасини расмийлаштириш лозим.

Ўзбекистон ССР Давлат страхованиеси Бош Бошқармаси.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ўн икки стул — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Музланган — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» ҲАМЗА номли (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда). «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Ҳалокатли хато — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (тоқ соатларда), НАВОИЙ номли, «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Музика садолари — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Хўжайин (эрталаб соат 10, кундуз 12, 2, 4 да), **Гапираверишсин** (кеч соат 6, 8 ва 10 да) — «ЎЗБЕКИСТОН».

Ўзбекистон КП Орджоникидзе район комитети ва район ижроия комитети Орджоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари П. Ю. Юсуповга отаси

Юнус ЮСУПОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов район халқ маорифи бўлими, район маориф ходимлари касаба союз ташкилоти ва Маннон Уйғур номли 22-ўрта мактаб коллективлари шу мактабнинг илмий бўлим мудири А. Азизовга отаси

Содиқхўжа АЗИЗОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 331216. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258.

ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972, Термиз — 54—01, Урганч — 34—55, Фарғона — 4-29-44, Гулистон — 22-09.

А.— 213. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС — 64697. Р. 02827